

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích rozhodl v hlavním líčení konaném dne 27. března 2023 v senátě složeném z předsedkyně senátu JUDr. Jany Bodečkové, Ph.D., a přísedících Ing. Hany Demlové a Lud'ka Lesáka,

takto:

Obžalovaný

██████████, ██████, ██████, ██████., narozený ██████ ve ██████, ██████, trvale bytem ██████, ██████,

se zprošťuje

podle § 226 písm. b) tr. řádu obžaloby

pro skutky spočívající v tom, že

jako ██████ – ██████ a ██████ společnosti Český znalecký institut s. r. o., IČO: 24162183, se sídlem Koněvova 2454/237, 130 00 Praha 3 – Žižkov, přestože ██████ ani Český znalecký institut s. r. o. nebyli držiteli povolení, nebo licence k obchodu s vojenským materiálem dle § 12 odst. 2 a § 14 odst. 1 zákona č. 38/1994 Sb., o zahraničním obchodu s vojenským materiálem, vydávaných Ministerstvem průmyslu a obchodu ČR, se

1. dne ██████ 2017 bez příslušného povolení a licence pokusil úmyslně nezákonně vyvézt z České republiky do Spojených států amerických (tedy mimo prostor Evropské unie) přepravní kontejner bílé barvy obsahující raketu systému OSA, bez delaboračních značek s částí radiolokačního zapalovače, s vyraženým číslem ██████ na těle, jež je vojenským materiálem ve smyslu § 5 zákona č. 38/1994 Sb., o zahraničním obchodu s vojenským materiálem, dle položky SVMe 4 písm. a) přílohy číslo 1 vyhlášky č. 210/2012 Sb., o provedení některých ustanovení zákona č. 38/1994 Sb., o zahraničním obchodu s vojenským materiálem, tak, že jménem společnosti Český znalecký institut s. r. o. (vystupující jako vývozce) požádal celním

prohlášením – Vývozní a doprovodný doklad číslo [REDAKCE], podaným elektronickou cestou prostřednictvím zmocněnce společnosti DSV Road, a. s., u Celního úřadu pro Středočeský kraj o propuštění uvedeného přepravního kontejneru bílé barvy obsahujícího raketu systému OSA s vyraženým číslem [REDAKCE] do celního režimu vývoz, pro adresáta Bonhams Company Adam Stackhouse, NY 10021, New York, USA, kdy zboží v celním prohlášení v rozporu se skutečností deklaroval jako „1 ks fyzikální aerodynamický model pro použití ve větrném tunelu“, a následně za účelem doložení svých tvrzení uvedených v celním prohlášení v průběhu následného celního řízení Celnímu úřadu v [REDAKCE] prostřednictvím zmocněnce společnosti DSV Road, a. s., předložil fakturu číslo 9168 ze dne 7. 7. 2017, vystavenou Českým znaleckým institutem s. r. o. pro příjemce Bonhams company, Adam Stackhouse, New York, USA, 100 21, dle které se prodává 1 ks fyzikálního aerodynamického modelu pro použití ve větrném tunelu v celkové hodnotě 3 000 USD, podepsanou [REDAKCE], a současně listinu označenou jako „Prohlášení prodeje“ ze dne [REDAKCE] 2017, kterým [REDAKCE] jako [REDAKCE] společnosti Český znalecký institut s. r. o. prohlašuje, že zboží na faktuře č. 9168 pro zákazníka Bonhams Company není vojenský materiál ani zboží dvojího užití, a to přestože věděl, že raketa systému OSA s vyraženým číslem [REDAKCE], již se snaží vyvézt do Spojených států v bílém přepravním kontejneru, je vojenským materiálem ve smyslu § 5 zákona č. 38/1994 Sb., o zahraničním obchodu s vojenským materiálem, s nímž nesmí daným způsobem nakládat, když k vývozu daného vojenského materiálu dle pokynů [REDAKCE] nedošlo pouze v důsledku zásahu celních orgánů,

2. dne [REDAKCE] 2017 bez příslušného povolení a licence pokusil úmyslně nezákonně vyvézt z České republiky do Spojených států amerických (tedy mimo prostor Evropské unie) v přepravním kontejneru označeném [REDAKCE]

- čtyři kusy přídatných motorů šedé barvy určených ke kompletu S200 Vega, tělo rakety S75, šedé barvy,
- čtyři kusy kovových křídel ke kompletu S200 Vega (každý pár křídla je tvořen ze dvou kusů),
- jeden kus startovacího motoru S75, na vrchní části motoru s červeným nápisem [REDAKCE], pod tím [REDAKCE] a vyraženými čísly [REDAKCE] s červenou zalomenou šipkou, a na těle motoru navařeným štítkem s nápisem [REDAKCE]
- jeden kus kovové repliky přední kuželovité části blíže neustanoveného raketového systému,
- jeden kus vnitřní části těla rakety S200 Vega,
- přepravní kontejner typového označení K5PA, obsahující jeden kus protiletadlové řízené střely (dále také PLŘS) typu 2K12, šedé barvy, modifikace [REDAKCE], s aktivní pyropatronou DP44, kdy v servisním otvoru na těle PLŘS je nápis [REDAKCE], pod ním nápis černým fixem [REDAKCE], soupravu náhradních dílů v textilním pytlí označeném bílými nápisy v azbuce a číslem [REDAKCE], značícím typové provedení rakety, tři kusy měděných podložek pro pyropatrony, textilní obal s nápisy v bílé barvě [REDAKCE] (jedná se o sériové číslo PLŘS), [REDAKCE] [REDAKCE] [REDAKCE], se čtyřmi kusy kovových křídel šedé barvy pro PLŘS, plastovou schránkou na pyropatrony s čísly černé barvy [REDAKCE] a sériovým číslem PLŘS [REDAKCE],
- dřevěnou bednu obsahující čtyři kusy kovových stabilizačních křídel II. stupně, šedé barvy, kompletu S75, čtyři kusy kovových stabilizačních křídel I. stupně, šedé barvy, kompletu S75, jeden kus neidentifikované kovové podpěry, šedé barvy, jeden kus spodní podpěry, šedé barvy, 2 kusy kovové podpěrné trojnožky šedé barvy, čtyři kusy kovových křídel šedé barvy s kormidlem kompletu S200 Vega, jeden kus kovového manipulačního kruhu černé barvy pro kontejner S200 Vega, jeden kus spojovací trubky mezi startovacím motorem a letovým motorem, čtyři kusy kovových křídel šedé barvy startovacích motorů kompletu S200 Vega, čtyři

Shodu s prvopisem potvrzuje [REDAKCE].

kusy kovových propojovacích tyčí ke startovacím motorům kompletu S200, šedé barvy, osm kusů kovových upevňovacích uzlů,

- dřevěnou bednu obsahující čtyři kusy kovového aerodynamického krytu startovného motoru šedé barvy raketového kompletu S200 Vega, jeden kus neoriginální kovové náhrady za přední část raketového komplexu S200 Vega šedé barvy, jeden kus kovového krytu šedé barvy letového motoru II. stupně protiletadlové rakety S75 Volchov, kdy vnitřní strana je označena nastříkanými čísly černé barvy [REDACTED] a vyraženými čísly [REDACTED], jeden kus kovového krytu bojové části rakety S75 Volchov šedé barvy, kdy vnitřní část bojového krytu je označena nastříkanými čísly černé barvy [REDACTED], jeden kus kovové přední části rakety S75 Volchov šedé barvy,

(celý soubor věcí dále také jen jako „vojenský materiál v přepravním kontejneru [REDACTED]“)

jež jsou vojenským materiálem ve smyslu § 5 zákona č. 38/1994 Sb., o zahraničním obchodu s vojenským materiálem, dle položek SVMe 4 písm. a) a SVMe14 přílohy číslo 1 vyhlášky č. 210/2012 Sb., o provedení některých ustanovení zákona č. 38/1994 Sb., o zahraničním obchodu s vojenským materiálem, z nichž lze sestavit jeden kus protiletadlové řízené střely typu 2K12, část raketového kompletu S200 Vega, část raketového kompletu S75 Volchov, raketový motor II. stupně raketového kompletu S75 Volchov, část rakety S200 Vega,

tak, že jménem společnosti Český znalecký institut s. r. o. (vystupující jako vývozce) požádal celním prohlášením – Vývozní a doprovodný doklad číslo [REDACTED], podaným elektronickou cestou u Celního úřadu pro Pardubický kraj o propuštění uvedeného přepravního kontejneru [REDACTED] s vojenským materiálem do celního režimu vývoz, pro adresáta Auctions America, 5536 Country Road 11A, 46706 Auburn, Indiana, US, kdy obsah přepravního kontejneru v celním prohlášení v rozporu se skutečností deklaroval jako „*nástroje, přístroje a modely určené k předváděcím účelům, například při vyučování nebo na výstavách, nevhodné pro jiné účely – 3x kompletní fyzikální aerodynamické modely pro použití ve větrném tunelu*“, a následně za účelem doložení svých tvrzení uvedených v celním prohlášení v průběhu následného celního řízení Celnímu úřadu v [REDACTED], prostřednictvím zmocněnce společnosti METTRANS, a. s., předložil fakturu číslo 9198 ze dne 17. 7. 2017, vystavenou Českým znaleckým institutem s. r. o. pro příjemce Auctions America, 5536 Country Road 11A, 46706 Auburn, Indiana, US, dle které se prodává 3x kompletní fyzikální aerodynamické modely pro použití ve větrném tunelu HS CODE: [REDACTED] v celkové hodnotě 15 000 USD, podepsanou [REDACTED] a současně listinu označenou jako „*Prohlášení prodejce*“ ze dne [REDACTED] 2017, kterým [REDACTED] jako [REDACTED] společnosti Český znalecký institut s. r. o. prohlašuje, že zboží na faktuře č. 9168 pro zákazníka AA company není vojenský materiál ani zboží dvojího užití, a to přestože věděl, že vojenský materiál v přepravním kontejneru [REDACTED], jež se snaží vyvézt do Spojených států, je vojenským materiálem ve smyslu § 5 zákona č. 38/1994 Sb., o zahraničním obchodu s vojenským materiálem, s nímž nesmí daným způsobem nakládat, když k vývozu daného vojenského materiálu dle pokynů [REDACTED] nedošlo pouze v důsledku zásahu celních orgánů,

v nichž byl obžalobou spatřován zločin provedení zahraničního obchodu s vojenským materiálem bez povolení nebo licence podle § 265 odst. 1 tr. zákoníku, ukončený ve stádiu pokusu podle § 21 odst. 1 tr. zákoníku,

neboť v žalobním návrhu označené skutky nejsou trestným činem.

Odůvodnění:

1. Státní zástupce Krajského státního zastupitelství v Hradci Králové podal dne 23. 1. 2019 obžalobu na obžalovaného [REDACTED] pro jednání popsána ve výrokové části rozsudku, ve kterých byl spatřován zločin provedení zahraničního obchodu s vojenským materiálem

Shodu s prvopisem potvrzuje [REDACTED].

bez povolení nebo licence podle § 265 odst. 1 tr. zákoníku, ukončený ve stádiu pokusu podle § 21 odst. 1 tr. zákoníku.

2. Krajský soud v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích původně rozhodl v trestní věci v neveřejném zasedání v rámci předběžného projednání obžaloby usnesením ze dne 12. 2. 2019, č. j. 62 T 2/2019-338, kterým trestní stíhání obviněného zastavil za použití § 172 odst. 1 písm. b) tr. řádu s tím, že skutky nejsou trestným činem a není důvod k postoupení věci. Vrchní soud v Praze pak usnesením ze dne 30. 5. 2019, č. j. 12 To 19/2019-360, toto usnesení krajského soudu v celém rozsahu zrušil a krajskému soudu uložil, aby o věci znovu jednal a rozhodl. Krajský soud poté rozhodoval ve věci v hlavním líčení konaném dne 4. 11. 2019, kdy rozsudkem č. j. 62 T 2/2019-433 uznal obžalovaného vinným zločinem provedení zahraničního obchodu s vojenským materiálem bez povolení nebo licence podle § 265 odst. 1 tr. zákoníku, ukončeným ve stádiu pokusu podle § 21 odst. 1 tr. zákoníku, za který mu uložil peněžitý trest ve výměře 100 denních sazeb po částce 2 000 Kč, tj. 200 000 Kč, se stanovením náhradního trestu odnětí svobody v trvání 4 měsíců. Rozsudkem Vrchního soudu v Praze ze dne 26. 5. 2020, č. j. 12 To 6/2020-518, bylo odvolání obžalovaného zamítnuto a z titulu odvolání státního zástupce bylo toliko dle § 101 odst. 1 písm. c) tr. zákoníku doplněno uložení ochranného opatření zabránění věcí, které jsou předmětem obžaloby a byly v přípravném řízení zajištěny. V trestní věci pak k podanému dovolání obžalovaného rozhodoval Nejvyšší soud usnesením ze dne 25. 11. 2020, č. j. 5 Tdo 1147/2020-601, kterým odsuzující rozhodnutí krajského a vrchního soudu v celém rozsahu, včetně výroku o zabránění věcí s dopadem na zúčastněnou osobu Český znalecký institut s. r. o., zrušil a věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení. Krajský soud potom rozhodl rozsudkem ze dne 3. 5. 2021, č. j. 62 T 2/2019-703, o zproštění obžalovaného obžaloby dle § 226 písm. b) tr. řádu. Zprošťující rozsudek byl následně zrušen usnesením Vrchního soudu v Praze ze dne 31. 3. 2022, č. j. 12 To 6/2020-725, který uložil, aby krajský soud věc nově projednal a rozhodl.
3. Odvolací soud v návaznosti na kasační rozhodnutí dovolacího soudu konstatoval, že výrok o zproštění obžaloby vyneseny krajským soudem byl nejméně předčasný, když k rozhodnutí věci samé nebylo soudem první instance provedeno úplné dokazování k prokázání skutkového stavu, naopak krajským soudem zamítnuté důkazní návrhy byly vyhodnoceny jako důkazy opomenuté. Bylo akcentováno, že k výkladu znaku „vojenský materiál“ je nutno využít odborných závěrů, protože předpokladem správné subsumce pod právní normu jsou jen adekvátní skutková zjištění a dosavadní odborná vyjádření a znalecké posudky ve spisovém materiálu neposkytovaly kompletní důkazní podklad pro navazující právní úvahy soudu. Vrchní soud neshledal, že by samotná delaborace akreditovaným ústavem vedla k pozbytí vojenského charakteru materiálu *apriorně*, když je nezbytné zkoumat, zda si povahu vojenského materiálu (ne)zachovaly například součásti takových věcí – raket z hlediska technicko-konstrukčního, fyzikálních vlastností, funkčnosti a možného využití/zneužití. Není dále možno opomenout ani názor Licenční správy Ministerstva průmyslu a obchodu ČR, neboť jde o státní orgán, který rozhoduje o možnosti vývozu vojenského materiálu do zahraničí. Odvolací soud uložil krajskému soudu doplnit ve věci dokazování nejlépe vyžádáním znaleckého posudku ústavu zaměřeného na vojenskou techniku, nikoli pouze obecně na zbraně, střelivo a pyrotechniku, kdy jako možný zpracovatel byla označena Univerzita obrany. Dodáno bylo, že se jeví jako potřebné i dokazování formou výslechu svědků – pracovníků Licenční správy Ministerstva průmyslu a obchodu ČR a osob podílejících se na ohledání věci Vojenskou policií, majících žádanou odbornost a kvalifikaci.
4. Vrchní soud se neztotožnil ani s odůvodněním krajského soudu v otázce nedostatku úmyslného zavinění. Vytкнуł mu, že nelze *bez dalšího* uzavřít, že důkazy v podobě e-mailové komunikace obžalovaného a usnesení Městského státního zastupitelství v ██████ ze dne ██████ 2015, č. j. ██████ ██████, o zastavení trestního stíhání obžalovaného v předchozí trestní věci, nemají relevanci. Doplnil, že intelektuální a volní vztah obžalovaného v době stíhaného jednání nebyl bezesbýtku objasněn. Nelze mít ani postavené najisto, že postih obchodní společnosti Český

Shodu s prvopisem potvrzuje ██████ .

znalecký institut s. r. o., kde obžalovaný působí jako [REDACTED], pro přestupek – v tehdy platném znění správní delikt – Ministerstvem průmyslu a obchodu ČR nemá podstatnou spojitost se skutky projednávanými v tomto trestním řízení, kdy je třeba zohlednit, k jakému zařízení byl dotčený kerosinový motor konstruován a jaké kroky tehdy činil obžalovaný v pozici [REDACTED] orgánu vývoze.

5. Odvolací soud závěrem uvedl, že pokud by obžalovaný byl v dalším průběhu řízení krajským soudem uznán vinným trestným činem, bylo by třeba rozhodnout i o otázce zabránění zajištěných věcí, a to s respektem k právům zúčastněné osoby.
6. V trestní věci bylo krajským soudem ve dnech 21. 3. 2023 až 23. 3. 2023 a dále dne 27. 3. 2023 pokračováno v hlavním líčení, za osobní účasti obžalovaného [REDACTED]. Soud ve smyslu § 219 odst. 3 tr. řádu za souhlasu státního zástupce a obžalovaného na počátku jednání *přečtl*, s ohledem na změnu v osobě předsedy senátu, *obsah dokazování z dosavadního průběhu jednání* dle protokolů o hlavním líčení u krajského soudu a o veřejném zasedání u vrchního soudu. Z předchozího důkazního stavu tak bylo možno také v plném rozsahu vycházet.
7. Dokazování pak bylo doplněno primárně v intencích důvodného pokynu odvolacího soudu. K důkazu byl proveden přečtením dle § 213 odst. 2 tr. řádu znalecký posudek Univerzity obrany, Fakulty vojenských technologií – znaleckého ústavu ad hoc, jakož i výslech 3 zpracovatelů posudku ústavu jako nezapsaných znalců [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], a [REDACTED], doplněk znaleckého posudku doc. Dr. Ing. Jiřího Chládky v rámci výsledku znalce do protokolu o hlavním líčení dne 21. 3. 2023 a aktualizované odborné vyjádření Ministerstva průmyslu a obchodu ČR, Licenční správy. Krajský soud dále provedl doplňující výslech obžalovaného [REDACTED] a vyslechl i svědky: za Vojenský technický ústav, s. p., [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED] a [REDACTED], za Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR, Licenční správu, [REDACTED] a [REDACTED], a konečně osoby přítomné u ohledání materiálu v roce 2017 Vojenskou policií – [REDACTED], tohoto současně v postavení konzultanta posudku znaleckého ústavu, a [REDACTED], působícího jinak i jako znalec v oboru kriminalistika, odvětví balistika a pyrotechnika, a v oboru střelivo a výbušniny, odvětví pyrotechnické předměty, střelivo, výbušniny, zbraně a zbraňové systémy, balistika, pyrotechnika a munice, zde pouze svědka, který ohledání věcí realizoval.
8. Soud dále uvede podstatný obsah výpovědi obžalovaného a svědků i ostatních důkazů v podobě znaleckých posudků, výpovědí znalců a listin, které bude souběžně jednotlivě a komplexně hodnotit.
9. Krajský soud ve věci postupoval s respektem k právním názorům vysloveným v rozhodnutích jak dovolacího, tak odvolacího soudu, které bylo nutno vnímat v komplexu. Výrazný rozsah *doplňených důkazů* ve věci, v kontextu s dosavadním průběhem dokazování, představoval dle názoru krajského soudu opodstatněný podklad ke zprošťujícímu výroku, který v předchozí fázi trestního řízení nebyl dostatečně odůvodnitelný. Vrchní soud v rozhodnutí, kterým zrušil původní zprošťující rozsudek soudu prvního stupně, souhlasně vycházel z právních názorů Nejvyššího soudu, se kterými nebyl v rozporu, nyní namítaném obhajobou. Dovolací soud zcela nevyločil, že by i delaborovaná a znehodnocená munice mohla mít charakter vojenského materiálu z pohledu zákonné úpravy, k čemuž by bylo zapotřebí odborných znaleckých závěrů, a v otázce úmyslného zavinění zdůraznil aktuální důkazní stav, který po doplnění mohl doznat změny. Pokud nebylo důkazně zkoumáno, zda jde o vojenský materiál, nebo nikoli, a dále nebylo provedeno řádné dokazování k otázce možného úmyslu obžalovaného, jak vytknul vrchní soud, zprošťující rozsudek krajského soudu neobstál se zřetelem k nutnosti souhrnného skutkového a právního posouzení věci.

Shodu s prvopisem potvrzuje [REDACTED].

10. Zhodnocení kompletního provedení dokazování u hlavního líčení výsledně vedlo krajský soud k opětovnému zproštění obžalovaného [REDAKCE] obžaloby dle § 226 písm. b) tr. řádu, neboť *nebylo spolehlivě prokázáno*, že by skutky dle podané obžaloby byly trestným činem, buď pro samotnou povahu předmětu vývozu, nebyl-li vojenským materiálem, nebo pro nedostatek vědomostní a volní složky – úmyslu k činu na straně obžalovaného, pokud naopak bylo možno o charakteru vojenského materiálu u části ze souboru věcí uvažovat.
11. V souzeném případě byly rozhodné skutkové a právní otázky, zda 1) věci, které se obžalovaný pokusil přes jím ovládanou obchodní společnost Český znalecký institut s. r. o. vyvézt ve dnech [REDAKCE] 2017 a [REDAKCE] 2017 do Spojených států amerických, jsou vojenským materiálem, a 2) obžalovaný jednal s úmyslným zaviněním.
12. Obžalovaný [REDAKCE] *popřel*, že by si byl vědom, že předmětem vývozu je jakýkoliv vojenský materiál – v přípravném řízení nevyprávěl, avšak u hlavního líčení dne 4. 11. 2019 odmítal, že by věci byly vojenským materiálem, s čímž konstantně nesouhlasil po celou dobu trestního procesu. Proklamoval výlučně sběratelský zájem o historickou vojenskou techniku a muzeální cíl prodeje. K trestní věci pokusu vývozu motoru k raketovému kompletu S-75 Volchov v roce 2013 do Brazílie, ve které bylo trestní stíhání obžalovaného v přípravném řízení roku 2015 zastaveno a obchodní společnosti Český znalecký institut s. r. o. byla roku 2014 udělena pokuta 2 000 Kč ve správním řízení Ministerstvem průmyslu a obchodu ČR, Licenční správou, se obžalovaný vyslovil tak, že na tomto motoru nebyla opatřena znehodnocovací značka a Vojenským technickým ústavem, s. p., odštěpným závodem [REDAKCE] (dále i jen „VTÚVM [REDAKCE]“), mu ani nebyla vydána potvrzující karta o znehodnocení, jakou naopak disponoval u letového motoru k řízení střele S-75 Volchov v souzeném případě. Pokutu 2 000 Kč za Český znalecký institut s. r. o. se obžalovaný rozhodl zaplatit a nepodat správní žalobu, se zřetelem k nízké částce peněžní sankce a apriorní volbě tuto správní věc tímto ukončit.
13. Zrušující rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 25. 11. 2020, sp. zn. 5 Tdo 1147/2020, které bylo vydáno v předmětné věci, bylo již publikováno ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek Nejvyššího soudu pod č. 28/2021 s právními větami, že I. vojenským materiálem ve smyslu § 265 odst. 1 tr. zákoníku o trestném činu provedení zahraničního obchodu s vojenským materiálem bez povolení nebo licence zásadně není znehodnocená a neaktivní munice po předchozí delaboraci a označená znehodnocovací značkou, a II. pokud se obžalovaný důvodně spoléhal na správnost odborného názoru příslušné autority (například názor Vojenského technického ústavu, s. p., na charakter materiálu), že věc, se kterou nakládal, není vojenským materiálem, aniž by o tom byly pochybnosti odůvodněné konkrétními okolnostmi, nelze zpravidla dovodit úmyslné zavinění ve vztahu k uvedenému normativnímu znaku, a to i kdyby se dodatečně zjistilo, že takovou věc lze považovat za vojenský materiál.
14. Vývoz vojenského materiálu do cizích států bez povolení či licence dovozen není, což je odrazem nadnárodního zájmu na ochraně před nekontrolovaným ozbrojováním, aby tak vojenské předměty vývozu nebyly protiprávně zneužívány k vojenským účelům na zahraničním území. Mezinárodní závazek České republiky ke *kontrolě obchodu s vojenským materiálem* plyne například z Wassenaarského ujednání, nebo ze Smlouvy o obchodu se zbraněmi, uzavřené Valným shromážděním OSN dne 2. 4. 2013, publikované ve Sbírce mezinárodních smluv pod č. 36/2015. Pro kontrolu vývozu vojenského materiálu z členských států Evropské unie do třetích zemí byl stanoven Radou EU společný postoj č. 2008/944/SZBP ze dne 8. 12. 2008, který byl novelizován rozhodnutím Rady (SZBP) 2019/1560 ze dne 16. 9. 2019, jímž se vymezují společná pravidla pro kontrolu vývozu vojenských technologií a vojenského materiálu, kdy každá členská země EU posuzuje žádosti o udělení vývozní licence pro zboží dle „Společného seznamu vojenského materiálu“ v intencích kritérií: 1) dodržování mezinárodních povinností a závazků, 2) respektování lidských práv v zemi konečného určení, 3) vnitřní situace v zemi konečného určení jako výsledek napětí nebo ozbrojených konfliktů, 4) zachování regionálního míru,

Shodu s prvopisem potvrzuje [REDAKCE].

bezpečnosti a stability, 5) národní bezpečnost členských států i spřátelených a spojeneckých zemí, 6) chování kupující země vůči mezinárodnímu společenství, 7) existence rizika, že vojenské technologie či materiál budou v kupující zemi dodány jinému než deklarovanému odběrateli nebo znovu vyvezeny za nežádoucích podmínek, a 8) slučitelnost vývozu s technickou a hospodářskou kapacitou země určení. Společný seznam vojenského materiálu byl implementován do národní právní úpravy dle odkazu v § 5 odst. 3 zákona č. 38/1994 Sb., o zahraničním obchodu s vojenským materiálem (dále i jen „zákon č. 38/1994 Sb.“), ve spojení s přílohou č. 1 vyhlášky č. 210/2012 Sb., o provedení některých ustanovení zákona č. 38/1994 Sb.

15. Svědek [REDACTED] – [REDACTED] Licenční správy Ministerstva průmyslu a obchodu ČR – u hlavního líčení dne 22. 3. 2023 rozvedl, že zákon č. 38/1994 Sb. provádí mezinárodní závazky České republiky v oblasti kontroly zahraničního obchodu s vojenským materiálem, primárně v intencích Wassenaarského ujednání, protože jsou podmínky pro vývoz vojenského materiálu do cizích států nastaveny přísně, oproti možnému nakládání s věcmi na území ČR. Kdyby nebyly kontrolovány části materiálu, a toliko celky, přestal by kontrolní systém plnit účel, neboť by pak postačovalo rozložení funkčního celku, nebo zakomponování do vícero nefunkčních celků, aby mohlo dojít k nekontrolovanému vývozu do zahraničí, což je v praxi nežádoucí. Není *bez dalšího* dostatečná delaborace a znehodnocení předmětů, avšak rozhodná je (ne)funkčnost materiálu v relevantních *částech* a (ne)zneužitelnost pro okopírování celku. Obecně se vychází z toho, že pokud nejde o jasný případ nevojenského materiálu pro kompletní razantní znehodnocení, pak je z pohledu Licenční správy Ministerstva průmyslu a obchodu ČR dán zvýšený předpoklad, že v celku budou obsaženy části, které charakter vojenského materiálu nepozbyly.
16. Trestný čin provedení zahraničního obchodu s vojenským materiálem bez povolení nebo licence podle § 265 odst. 1 tr. zákoníku spáchá ten, kdo bez povolení či licence zahraniční obchod s vojenským materiálem provede.
17. Pojem „vojenský materiál“ je *normativním znakem* skutkové podstaty trestného činu provedení zahraničního obchodu s vojenským materiálem bez povolení nebo licence podle § 265 odst. 1 tr. zákoníku, který musí být vyložen za aplikace mimotrestní právní úpravy zakotvené v § 5 zákona č. 38/1994 Sb., o zahraničním obchodu s vojenským materiálem. Podle § 5 odst. 1 zákona č. 38/1994 Sb. jsou vojenským materiálem *pro účely tohoto právního předpisu* a) výrobky, jejich *součásti a náhradní díly*, které jsou vzhledem ke svým charakteristickým technicko-konstrukčním vlastnostem posuzovány jako zkonstruované nebo přizpůsobené pro použití v ozbrojených silách nebo bezpečnostních sborech, *nebo* jsou hromadně v těchto složkách užívány k zabezpečení úkolů obrany a bezpečnosti státu, a b) stroje, zařízení, investiční celky, technologie, programové vybavení, technická dokumentace nebo návody vyrobené, upravené, vybavené, zkonstruované nebo přizpůsobené pro vojenské použití, zejména pro vývoj, výrobu, kontrolu a zkoušení dalších výrobků, jejich součástí a náhradních dílů uvedených v písmenu a). Ustanovení § 5 odst. 2 zákona č. 38/1994 Sb. pak za vojenský materiál označuje i služby poskytované v souvislosti s vojenským materiálem dle odstavce 1. Ustanovení § 5 odst. 3 zákona č. 38/1994 Sb. odkazuje na *seznam vojenského materiálu* zahrnutý v prováděcím předpise, kterým je vyhláška č. 210/2012 Sb. V příloze č. 1 vyhlášky č. 210/2012 Sb. jsou pod položkou SVMe 4 s názvem „Pumy (letecké), torpéda, rakety, raketové střely, další výbušná zařízení a nálože a příslušné vybavení a příslušenství a součásti speciálně pro ně určené“ v písm. a) jako vojenský materiál vymezeny letecké pumy, torpéda, granáty, dýmovnice, rakety, miny, raketové střely, hlubinné nálože, demoliční nálože, demoliční zařízení, demoliční soupravy, pyrotechnické zařízení, náboje a simulátory (tj. vybavení, které napodobuje vlastnosti kterékoli z těchto položek), *speciálně určené pro vojenské použití*. V poznámce 1 k položce SVMe 4 písm. a) jsou pod variantou ad b) zařazeny *trysky řízených střel nebo raket* a přední části návratových modulů. V příloze č. 2 je v bodě 1. pod raketovou technikou uveden jako významný vojenský materiál *raketový motor*. Na „významný vojenský materiál“ pak dopadá *kvalifikovaná skutková podstata* zločinu provedení zahraničního obchodu s vojenským materiálem bez povolení nebo licence dle § 265 odst. 2 písm. f) tr. zákoníku.

Shodu s prvopisem potvrzuje [REDACTED].

18. Nejvyšší soud judikoval, že vojenským materiálem dle § 265 odst. 1 tr. zákoníku delaborovaná a znehodnocená munice *zásadně* není. Delaborace a znehodnocení provedené dle platných právních předpisů tedy *nemusí vždy* vést k tomu, že původně vojenská munice pozbude charakter vojenského materiálu z vývozního pohledu, když celky, nebo části celků mohou být technicky i nadále způsobilé k vojenskému využití. Skutečnost, že by předmět vývozu mohl *reálně* obsahovat nadále vojenský materiál, však nebyla obžalovanému v době činu adekvátně zřejmá.
19. Odvolací soud ve shodě s dovolacím soudem stanovil, že pro posouzení, zda věc i po delaboraci a znehodnocení provedeném v mezích právní úpravy *má vlastnosti* pro použití v ozbrojených silách nebo bezpečnostních sborech, nebo je nadále *způsobilá sloužit* k zabezpečení úkolů obrany a bezpečnosti státu, anebo je stále speciálně určena pro *možné vojenské užití*, musí být k dispozici odborné vyjádření či znalecký posudek, které by tuto otázku objektivně *technicky zhodnotily*.
20. Aby mohl být aplikován § 5 odst. 1 zákona č. 38/1994 Sb. a v tomto kontextu i § 265 odst. 1 tr. zákoníku o zločinu nedovoleného obchodu s vojenským materiálem bez povolení nebo licence, bylo by nutno mít *jednoznačně* prokázáno, že věci, které byly předmětem vývozu ze strany obžalovaného jako [REDAKCE] orgánu právnické osoby v postavení vývozce, jsou vojenským materiálem nikoli jen z pohledu původní výroby a počátečního vojenského určení, avšak *se zřetelem ke současnému technickému stavu a využitelnosti*. Charakter vojenského materiálu pak nemusí vykazovat toliko raketové celky – řízené střely a letový motor, avšak i jednotlivé součásti a díly, pokud budou vyhovovat uvedené skutkové premise a právnímu zařazení dle vyhlášky č. 210/2012 Sb., která provádí § 5 zákona č. 38/1994 Sb.
21. Ve věci se jednalo původně o rakety a součásti protiletadlových raketových kompletů OSA, S-200 Vega, S-75 Volchov a 2K12 KUB, tedy vojenskou municí určenou k používání v ozbrojených silách, která však byla delaborována a znehodnocena. Rozsah delaborace a znehodnocení materiálu a význam daných pojmů bude rozebírán dále. Delaborované a znehodnocené předměty zakoupil obžalovaný nebo jím řízená obchodní společnost Český znalecký institut s. r. o. od Vojenského technického ústavu, s. p., odštěpného závodu [REDAKCE], pod kterým byl proces delaborace a znehodnocení realizován/osvědčen. Znehodnocená řízená střela OSA byla zakoupena jinde, průkaz o znehodnocení byl však vydán pod č. [REDAKCE] k datu [REDAKCE] 2009 od VOP-026 [REDAKCE] s. p., divize VTÚVM [REDAKCE]. Raketové části byly po odprodeji dále sestaveny a v nemalém rozsahu z neoriginálního – náhradního materiálu *doplněny o makety* vojenských prvků, které na věcech absentovaly.
22. Obhajobou byly v průběhu řízení před krajským a vrchním soudem předloženy *2 znalecké posudky* ke skutkovému posouzení povahy dotčeného materiálu.
23. Znalec doc. Dr. Ing. Jiří Chládek z oboru střelivo a výbušniny, se specializací na výbušniny, pyrotechniku a ohňostroje, vyhotovil písemný posudek na č. l. 403 – 408, s doplňkem na č. l. 480 – 492, kdy zodpověděl, že znehodnocené části raket typu OSA a S-200 Vega *nelze uvést do funkčního a bojového stavu*. V rámci výslechu dne 4. 11. 2019 u hlavního líčení krajského soudu tento znalec prezentoval, že žádný zajištěný materiál nemohl být použit jako raketa v podobě, v jaké se nacházel. Posudek znalce doc. Dr. Ing. Jiřího Chládky však *nebyl materiálně zaměřen* na vyhodnocení technického/konstrukčního stavu a možné vojenské využitelnosti u *jednotlivých částí materiálu*.
24. Znalec doc. Jiří Chládek byl opětovně vyslechnut u hlavního líčení dne 21. 3. 2023, kde do protokolu *doplnil znalecký posudek* zadaný obhajobou, a to v návaznosti na vyhotovený znalecký posudek ústavu – Univerzity obrany. Popsal i vlastní zkušenosti se zkoumáním raketové techniky, kdy byl přítomen jednak u delaborace raket jako pyrotechnik, jednak u montáže makety rakety Volchov, která byla delaborována. Na samotné delaboraci se fyzicky nepodílel, shodně jako na údržbě či opravách raketových systémů. S raketovou municí v převažujícím rozsahu nebyl ve styku. S principem fungování raket byl seznámen během vysokoškolského studia

Shodu s prvopisem potvrzuje [REDAKCE].

a v pyrotechnických kurzech, kde spolupracoval na likvidaci munice, například u startovacích motorů rakety Volchov.

25. U *letového motoru* řízené raketové střely S-75 Volchov znalec doc. Jiří Chládek uvedl, že ho před zpracováním prvotního znaleckého posudku také fyzicky prohlédl a zadokumentoval. Vojenské využití takto delaborovaného motoru znalec doc. Chládek pokládal za *nepravděpodobné*. I po znehodnocení šlo podle znalce doc. Jiřího Chládky o *raketový motor*, avšak nebylo možno vyhodnotit funkční stav, kdy i na těle motoru byla znehodnocovací značka. Pokud je letový motor rakety Volchov znehodnocený, jak byl klasifikován, není způsobilý k motorové činnosti, nevznikají spalné plyny, protože je irelevantní neporušený stav trysky, která je u kompletu Volchov *neoddělitelnou součástí* motoru, jak poukazoval rovněž svědek [REDACTED]. Kapalinový motor Volchov by nebylo možno použít ani jako základ pro neřízenou raketu bez startovacího motoru, když Volchov má startovací stupeň na tuhé pohonné hmoty, bez kterého nedojde k zahoření – zážehu kapalinového motoru. *Drak střely* Volchov byl prázdným dutým válcem, bez příslušenství. Ve věci se jednalo o kvalitní materiál, standardně ne z běžné konstrukční oceli. Rakety byly vyrobeny ze speciálních plastů, případně slitiny hliníku a titanu, tento materiál pak běžně dostupný není. Znehodnocovací značení bylo na předmětech *v zásadě* přetřeno barvou – lakem z estetických důvodů, s ohledem na prodej sběratelských maket pro muzejní účely. Překrytí znehodnocovací značky však obecně nezprovozní znehodnocenou municí. Znalec doc. Chládek *usuzoval*, že pro způsob znehodnocení a špatný technický stav věcí nemá materiál další možné vojenské použití *ani v jednotlivých částech*, kdy posléze doplnil, že hovoří o *původní* vojenské využitelnosti.
26. Znalec doc. Ing. Alois Skoupý, CSc., z oboru střelivo a výbušniny, se specializací střelivo, výbušniny a balistika, zpracoval písemný posudek na č. l. 499 – 505, ve kterém uzavřel, že všechny věci byly *znehodnoceny s nevratnými úpravami*, které znemožnily, aby byly *použity ke střelbě*. Ve výpovědi u veřejného zasedání vrchního soudu dne 26. 5. 2020 na č. l. 512 znalec uvedl, že s předmětným typem raket se v praxi setkal, když absolvoval Vojenskou akademii v oboru raketového a dělostřeleckého vyzbrojování a v dané oblasti vyučoval. Potvrdil, že zkoumané věci *nebyly schopny jakkoliv imitovat činnost skutečné rakety*. Ve znaleckém posudku bylo dále provedeno zařazení materiálu dle přílohy č. 2 zákona č. 119/2002 Sb., o střelných zbraních a střelivu, kde je odkazováno na znehodnocenou municí, a dle § 7 tohoto zákona, který operuje se zbraněmi kategorie D, které lze nabýt do vlastnictví ze strany fyzické osoby starší 18 let způsobilé k právnímu jednání nebo právnické osoby. Znalec pak doplnil, že znehodnocené rakety nejsou uvedeny v příloze č. 1 vyhlášky č. 210/2012 Sb., která provádí zákon č. 38/1994 Sb., o zahraničním obchodu s vojenským materiálem. Znalec doc. Ing. Alois Skoupý, CSc., závěrem konstatoval, že znehodnocené rakety Volchov, OSA, KUB a Vega, jakož i motor rakety Volchov S.2720.000, nejsou vojenským materiálem ani z pohledu zahraničního obchodu. Ač tento znalec posuzoval i právní otázku, pro věc byly směrodatné skutkové znalecké závěry. Znalecký posudek však obsahově *nebyl dostatečný*, když znalcem doc. Skoupým byly také hodnoceny raketové střely a motor *toliko jako celky*, bez zřetele na součásti a díly.
27. Krajský soud ve věci k posouzení otázky vojenské povahy materiálu vyžádal *znalecký posudek znaleckého ústavu ad hoc* – Univerzity obrany, Fakulty vojenských technologií, Katedry zbraní a munice –, který splňoval jak formální podmínky kladené zákonem na ustanovení znaleckým ústavem v trestním řízení, tak materiální předpoklady. Znalecké závěry pak byly stvrzeny a dílem doplněny zpracovateli posudku znaleckého ústavu [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], a [REDACTED], u hlavního líčení dne 23. 3. 2023, kde ve smyslu rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 6. 10. 1987, sp. zn. 7 To 25/87, publikovaného ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek Nejvyššího soudu pod č. 3/1989, jmenovaní složili znalecký slib a byli souběžně před soudem vyslechnuti jako znalci. *Konzultantem* znaleckého ústavu byl [REDACTED], [REDACTED] Armády ČR – dne 21. 3. 2023 soudem slyšený jako svědek u hlavního líčení, který zástupcům Univerzity obrany napomohl

Shodu s prvopisem potvrzuje [REDACTED].

s identifikací jednotlivých kusů materiálu dle typů raketového kompletu, jakož i s určením druhu součástí a se zhodnocením stavu a úplnosti.

28. K námitkám obhajoby ohledně ustavení Univerzity obrany jako znaleckého ústavu, pročez byly vzneseny, krajským soudem pak pro nadbytečnost zamítnuté, důkazní návrhy na výslech ██████████ Fakulty vojenských technologií a opatření spisu o otázce konstituování znaleckého ústavu ad hoc, krajský soud uvádí, že tyto *neshledal opodstatněné*. Je třeba podotknout, že opatření o přibrání znaleckého ústavu ad hoc bylo stranám rozesláno a žádné námitky dle § 105 odst. 3 tr. řádu i přes poučení nebyly vzneseny, a nestalo se tak ani po dobu 8 měsíců, kdy byl znalecký posudek zpracováván. Obhajoba až po provedení důkazu formou přečtení znaleckého posudku ústavu dle § 213 odst. 2 tr. řádu a po výslechu zpracovatelů tohoto posudku v postavení znalců zastávala názor, že šlo o nezákonné ustavení znaleckého ústavu k podání posudku, a proto stanovisko Univerzity obrany nemá důkazní váhu revizního znaleckého posudku ústavu. Bylo akcentováno, že Univerzita obrany není zapsána v tomto oboru v seznamu znaleckých ústavů, které by obecně, ať už na úrovni České republiky nebo jiného členského státu Evropské unie, byly k přibrání přednostní, a ani nemá dle § 7 odst. 1 zákona č. 254/2019 Sb., o znalcích, znaleckých kancelářích a znaleckých ústavech (dále jen „zákon o znalcích“), odpovídající materiální zabezpečení pro nedostatek pomůcek a technických podkladů pro tvorbu odborných znaleckých závěrů. Soud ovšem nezpochybnuje právo obhajoby činit procesní námitky kdykoli v průběhu řízení před soudem (na což odkazuje § 105 odst. 3 tr. řádu, kde je počítáno s námitkami až v obsahu opravného prostředku i proti rozhodnutí ve věci samé), když mimoto případně až po výslechu znalců jako zpracovatelů posudku znaleckého ústavu ad hoc mohla být založena, *zde však nedůvodná*, pochybnost o způsobilosti Univerzity obrany znalecký posudek zpracovat.
29. Soud konstatuje, že opatření o přibrání znaleckého ústavu ad hoc – Univerzity obrany, Fakulty vojenských technologií – bylo dle § 110 odst. 1 tr. řádu odpovídajícím postupem za situace, kdy v seznamu znaleckých ústavů v České republice není zapsán znalecký ústav, který by se zabýval vojenskými technologiemi, zařízeními a materiálem tak, aby mohl být ve věci ustaven, když Ministerstvo vnitra, Pyrotechnická služba Policie ČR, ač tato případně byla dle svědeckých výpovědí pracovníků Ministerstva průmyslu a obchodu ČR, Licenční správy, v jiných věcech tímto státním orgánem oslovena, není zapsána v takovém oboru, který by byl komplexní k posouzení všech rozhodných atributů spjatých s dotčeným materiálem. Zapsaným oborem je u Pyrotechnické služby Policie ČR „střelivo a výbušniny“, specializace „pyrotechnika, munice a výbušniny“, avšak *obdobně* je v seznamu zapsán jako znalecký ústav i Český úřad pro zkoušení zbraní a střeliva, který zpracování znaleckého posudku ve věci odmítl dle č. l. 756 s tím, že se znalecky nezabývá problematikou vojenského materiálu – raketové munice. Nebylo tak důvodné usuzovat, že takovýmto posudkem znaleckého ústavu by byly zodpovězeny veškeré relevantní skutkové otázky, na které ve zrušujících rozhodnutích poukazyvaly dovolací a odvolací soud, který pak sám Univerzitu obrany k vyhotovení posudku označoval. Zadání znaleckého posudku zapsanému znaleckému ústavu z jiného členského státu Evropské unie by jednak vyžadovalo nadnárodní spolupráci a nebylo by hospodárné (k tomu srov. § 26 odst. 1 písm. c/ zákona o znalcích), jednak *nebyla dána ani účelnost* takového případného postupu, pokud tuzemská právní úprava, o kterou se ostatně ve věci samé i skutkově z hlediska podřazení pod rozhodné právní normy primárně jedná, byť tato implementuje evropské předpisy, umožňuje ustavit znalecký ústav *ad hoc* především v případech, že v České republice není znalecký ústav v daném oboru zapsán (§ 26 odst. 1 písm. a/ zákona o znalcích). Kdyby vždy bylo nutno zkoumat, zda jakýkoliv členský stát Evropské unie, tedy nejen Slovenská republika, má zapsán v příslušném oboru znalecký ústav, mohla by se reálně stát právní úprava o možném ustavování znalců a znaleckých ústavů ad hoc jako obsoletní, což postrádá logiku, zvláště v trestním procesu, ovládaném i zásadou rychlosti řízení.
30. Zpracovatelé znaleckého posudku Univerzity obrany – Fakulty vojenských technologií, v počtu 3 ze 4 osob, byli krajským soudem u hlavního líčení dne 23. 3. 2023 během výslechu dotázáni

Shodu s prvopisem potvrzuje ██████████ .

i na vlastní zkušenosti a praxi v souvislosti s vojenskými materiály, z čehož byla patrná vysoká erudovanost každého z nich v tomto oboru. [REDAKCE] obor raketové techniky vystudoval a pracovně od roku 2005 do roku 2010 působil u protiletadlové raketové brigády provozující raketový systém 2K12 KUB, kde se podílel i na opravách materiálu. [REDAKCE] se po studiu oboru raketové techniky v 70. letech až do současné doby podrobně věnoval raketovým kompletům a byl přítomen i u zkoušek mechanických a elektronických částí raketových motorů. [REDAKCE] se již 50 let zabývá systémy protivzdušné obrany, a proto je znalý systémů řídicích a naváděcích. Vykonával zároveň službu u útvaru pozemního, protiletadlového a raketového vojska, a byl přítomen delaboračním postupům ve [REDAKCE] cca v roce 1999. Bylo tak zřejmé, že samotná Univerzita obrany disponuje vícero odborníky přímo v oblasti raketové techniky a systémů. Otázky byly kladeny i na samotné působení Univerzity obrany jako vědecko-výzkumné instituce, na které bylo odpovídáno dostatečně tak, že byla podložena premisa, že znalecký ústav ad hoc disponoval adekvátním *materiálním zázemím* ke zpracování znaleckého posudku. Skutečnost, že znalci neměli rentgenové zařízení či speciální nářadí na rozebrání materiálu tam, kde bylo možno díly od sebe nenásilnou cestou oddělovat, nebyla zpracování posudku Univerzity obrany natolik na překážku, aby ho nebylo možno k důkazu provést jako *znalecký posudek znaleckého ústavu ad hoc*. Endoskop využit znaleckým ústavem byl. [REDAKCE] například uvedl, že fyzicky na katedře mají řez rakety 2K12 KUB, letový motor Volchov či řez rakety OSA. Doplnil, spolu s [REDAKCE] a [REDAKCE], že se Univerzita obrany účastní konferencí a projednává rozhodné otázky i na mezinárodním poli, kdy má členy v panelech NATO a Evropské obranné agentury. I pracovníci Ministerstva průmyslu a obchodu ČR, Licenční správy, svědci [REDAKCE] a [REDAKCE], označovali Univerzitu obrany jako relevantní subjekt, který byl pro účely odborných závěrů k vojenskému materiálu tímto státním orgánem žádán o spolupráci, byť nikoli ustavován k podání znaleckého posudku ve správním řízení. Je třeba mimoto akcentovat, že ač u znaleckého ústavu ad hoc musí být obecně vyžadována dostatečně vysoká odborná a materiální způsobilost takové právnické osoby jako celku znalecký posudek soudem zadaný zpracovat (mj. ad § 7 odst. 1 písm. e/ zákona o znalcích), nemusí být k ustanovení znaleckého ústavu ad hoc naplněna veškerá kritéria vymezená v § 7 odst. 1 zákona o znalcích, který se dle dikce zákona vztahuje na znalecké ústavy zapsané v seznamu Ministerstva spravedlnosti ČR, respektive fakticky na podmínky zápisu znaleckých ústavů do tohoto seznamu.

31. Znalecký posudek znaleckého ústavu ad hoc Univerzity obrany byl zpracován *uceleně a logicky*, po fyzickém ohledání dotčeného materiálu, se zřetelem na podstatné skutkové aspekty věci. Byly popsány protiletadlové komplety OSA, Volchov, KUB a S-200 Vega, respektive znehodnocené řízené střely a letový motor, u kterých bylo rozebráno, zda a jaké jednotlivé části materiálu mohou mít *další vojenské využití*, aby tak byly vojenským materiálem dle zákonné úpravy. Znalecký posudek Univerzity obrany se dále věcně vymezoval ke stanoviskům Ministerstva průmyslu a obchodu ČR, Licenční správy, vyžádaným v trestním řízení, jakož i ke znaleckým posudkům doc. Dr. Ing. Jiřího Chládky a doc. Ing. Aloise Skoupého, CSc., oproti kterým pregnantně hodnotil *jak celky, tak části materiálu*, prizmatem všech základních skutkových hledisek pro právní úvahy soudu ohledně povahy materiálu jako vojenského/již nevojenského – *závěry znalců* doc. Dr. Ing. Jiřího Chládky v bodech 1. až 3. posudku a doc. Ing. Aloise Skoupého, CSc., v bodech 1. až 5. posudku byly shledány znaleckým ústavem jako *správné*.
32. Znalec doc. Jirí Chládek provedl i *zvážení materiálu* a aktuální váhovou hodnotu porovnal s původní hmotností funkčních raket: OSA celková hmotnost původní rakety 126 kg, nyní 47 kg; KUB startovací hmotnost rakety 630 kg, nyní 258,5 kg; Volchov 2 391 kg, nyní 799,5 kg model v rozloženém stavu; Vega 7 100 kg, nyní 1 533 kg. [REDAKCE], za znalecký ústav však hmotnost celků nepokládal za rozhodnou, když jako vojensky využitelné byly znalecky kvalifikovány jen části materiálu, které byly původní výroby, mimoto s malým procentem hmotnosti originálních raket.

Shodu s prvopisem potvrzuje [REDAKCE].

33. ██████████ a ██████████ *byli přítomni* i u prvotního fyzického ohledání materiálu v roce 2017 spolu s Vojenskou policií, což ze znaleckého pohledu nečiní procesní překážku, naopak v tomto případě bylo účelné, že 2 ze zpracovatelů znaleckého posudku ústavu tyto věci mohli prohlédnout již v blízké návaznosti na dobu činu.
34. Pokud znalecký ústav prezentoval charakter zkoumaných věcí jako „(ne)vojenského materiálu“ podle zákona č. 38/1994 Sb., hodnotil již *právní otázku*, avšak jednak byl krajským soudem v opatření o přibrání znaleckého ústavu ad hoc na č. l. 759 – 761 takto dotázán, jednak nejde o pochybení s dopadem na *výsledné odborné závěry* ve znaleckém posudku. Pojem „vojenský materiál“ současně mohl být deklarován i ke zjednodušení skutkového výkladu, aby tak pokaždé nemusela být opakována veškerá obecná východiska nezbytná k tomu, aby se z hlediska zákona č. 38/1994 Sb. skutkově o „vojenský materiál“ jednalo, když tyto předpoklady byly v obsahu znaleckého posudku Univerzity obrany *transparentně zahrnuty*. Z právního hodnocení v posudku znaleckého ústavu ad hoc pak krajský soud nevyšel a pro posouzení trestní věci aplikoval *jen skutkový rámec* znaleckého zkoumání, který je však s právní stránkou případu *nedílně provázan*.
35. Nejvyšší soud již v usnesení ze dne 17. 12. 2014, sp. zn. 5 Tdo 1266/2014, konstatoval, že ke zjištění (ne)vojenského charakteru předmětu, se kterým bylo obchodováno, je v některých případech nutné v trestním řízení opatřit *odborné vyjádření či znalecký posudek*. Ve zrušujícím rozhodnutí sp. zn. 5 Tdo 1147/2020 dovolací soud na tomto důkazním náhledu setrval. V usnesení Nejvyššího soudu ze dne 26. 11. 2008, sp. zn. 5 Tdo 598/2008, bylo vycházeno z toho, že otázka „vojenského materiálu“ je *právní povahy*, ovšem otázka samotného charakteru věci má *skutkovou bázi*. Subsumpce pod zákonný normativní znak skutkové podstaty trestného činu vyžaduje k tomuto správné a úplné skutkové závěry.
36. Všechny věci, které byly předmětem obžaloby, byly *v soubrnu* ve znaleckých závěrech znaleckého ústavu ad hoc obsaženy, neboť vyvěraly z raketových celků OSA, S-75 Volchov, včetně letového motoru, S-200 Vega a 2K12 KUB. Znalecký ústav uvedl, že každá řízená střela a letový motor Volchov byly delaborovány i znehodnoceny. Zadržovaný materiál obsahuje dle posudku ústavu jen znehodnocené řízené střely a různé svařence. *Delaboraci* předmětů se rozumí vyjmutí veškerých komponentů obsahujících *výbušniny*. Bojové hlavice řízených střel také absentovaly. *Znehodnocením* je chápáno vynětí všech podstatných částí systémů navedení, jakož i *bezkontaktních zapalovačů*.
37. Krajský soud shledal, že *znehodnocení*, byť by odpovídalo požadavkům zákona č. 119/2002 Sb., o střelných zbraních a střelivu, a postupu tehdy schválenému Českým úřadem pro zkoušení zbraní a střeliva, *nemuselo obecně pokaždé postačovat* k tomu, aby předmětné věci/části přestaly být „vojenským materiálem“ pro účely zahraničního obchodu ve smyslu § 5 zákona č. 38/1994 Sb. Proces delaborace a znehodnocení i dle znaleckého ústavu *nevede vždy k vojenské nevyužitelnosti* celků nebo součástí. Zkoumaný materiál byl znaleckým ústavem hodnocen dle funkce a konstrukčních celků, dle současného technického stavu a dle aktuálního morálního stavu co do použitelnosti v ozbrojených silách, kdy bylo posuzováno, zda je technologie zcela zastaralá, nepoužitelná, nelze jinak vojensky využít a podstatné absentující části již nelze vyrobit, anebo naopak. Znalecký ústav k tomu uvedl, že z hlediska způsobitelného vojenského použití konkrétního materiálu je možno *obecně zvažovat* a) výrobu originální rakety, respektive využití s původním protiletadlovým raketovým kompletem, nebo b) využití v neoriginálním raketovém prostředku i improvizované povahy, anebo 3) jiné, pokud lze u jednotlivého dílu nalézt relevantní vojenskou použitelnost.
38. V bodě 10.2. ad 4. znaleckého posudku bylo znaleckým ústavem odkázáno na nařízení vlády č. 219/2017 Sb., účinné od 1. 8. 2017 (tj. po době činu), o znehodnocování některých zbraní a střeliva atd., které v § 20 odst. 2 u znehodnocené munice vyžaduje, aby byla *trvale a viditelně* opatřena znehodnocovací kontrolní značkou, která však byla u zkoumaného materiálu přetřena barvou a viditelná nebyla. Znalecký ústav pak podotkl, že nastává rozpor, *zda lze nadále* munici v takovém případě považovat za znehodnocenou. Znalci za znalecký ústav u hlavního líčení

doplnili, že co do vojenského využití by stále platily znalecké závěry o znehodnocení munice, jaké vyslovili v posudku, když skutečný stav materiálu *zůstává neměnný*. Ze znaleckého posudku ústavu bylo zřejmé, že tato otázka znalců směřovala k potřebě právního posouzení, a to výlučně ke „znehodnocení“ v tom směru, zda má platné formální provedení, *nikoli že by se fakticky nejednalo o znehodnocenou municí co do technicko-konstrukčního*. Přetření znehodnocovacího značení nátěrem by bylo rozporné s právní úpravou ad shora, účinnou až od 1. 8. 2017, avšak primárně nemělo *žádný vliv* na technickou povahu a funkčnost věcí, které byly předmětem vývozu, ani na vojenskou (ne)využitelnost.

39. Před nařízením vlády č. 219/2017 Sb. byla v platnosti vyhláška č. 371/2002 Sb., kterou se stanovil postup při znehodnocování a ničení zbraně, střeliva a výrobě jejich řezů. Rakety – řízené i neřízené – jsou s účinností od 1. 8. 2017, po novelizaci zákonem č. 229/2016 Sb., podle přílohy č. 2 bodu 1. písm. g) zákona č. 119/2002 Sb., o střelných zbraních a střelivu, explicitně „municí“. Před tímto datem byly rakety a raketové střely „střelivem“, pod které spadala i „munice“. Aktuální právní úprava v příloze č. 2 bodu 2. zákona č. 119/2002 Sb., o střelných zbraních a střelivu, operuje i s pojmem „delaborovaná munice“, z níž byly odstraněny výbušniny a jiné aktivní muniční náplně a se kterou se pojí určení „ke zničení, znehodnocení, výrobě řezu munice nebo k dalšímu technickému zpracování nebo využití materiálu“. Z tohoto jazykového výkladu je patrné, že jednak „znehodnocení“ je vyššího stupně modifikace předmětu než delaborace, jednak bylo zařazeno ihned za „zničení“ materiálu, jednak samostatně bylo do právní normy včleněno „využití materiálu“, které se tudíž *automaticky nepředpokládá* se znehodnocením. V příloze č. 2 bodu 3. zákona č. 119/2002 Sb., o střelných zbraních a střelivu, se pak od 1. 8. 2017 interpretuje termín „znehodnocená munice“, kterou je munice po delaboraci, označená kontrolní znehodnocovací značkou. Do [REDACTED] 2017, tj. pro dobu činu, platila právní úprava v příloze k zákonu č. 119/2002 Sb., o střelných zbraních a střelivu, která v části druhé v bodě 5. odkazovala na neaktivní střelivo a municí, kam se řadila i delaborovaná či znehodnocená munice, kdy znehodnocená munice byla dle bodu 15. spjata s takovými *nevratnými úpravami*, které *znamenaly původní funkci* tohoto materiálu. Podle § 7 písm. j) a § 15 odst. 1 zákona č. 119/2002 Sb., o střelných zbraních a střelivu, ve znění účinném do 31. 7. 2017, a podle § 70 odst. 2 a § 15 odst. 1 tohoto zákona, ve znění účinném od 1. 8. 2017, byla a nadále je *znehodnocená munice zbraní kategorie D*, kterou na území České republiky mohou nabývat do vlastnického práva a držet jak právnické osoby, tak kterékoli *fyzické osoby po dosažení věku 18 let*, nemající omezenou svéprávnost, oproti „zakázanému střelivu“ spadajícímu pod kategorii A, se kterým dle § 9 odst. 1 zákona č. 119/2002 Sb., o střelných zbraních a střelivu, zásadně nelze nakládat, až na stanovené výjimky. Delaborace a znehodnocení munice tak má zakládat dle zákonné úpravy významný zásah do konstrukce a funkčnosti věcí, že na úrovni České republiky nebyl shledán žádný důvod jakkoli omezovat nakládání s takovým materiálem ani fyzickým svéprávným osobám starším 18 let.
40. Způsob znehodnocení materiálu byl na úrovni Vojenského technického ústavu, s. p., VTÚVM [REDACTED], resp. VOP-026 [REDACTED], s. p., stanoven *technologickým postupem* MaI/01/06/3-VTÚVM, citovaným v bodě 3.3. ad 2) posudku znaleckého ústavu, na č. l. 118 – 121, který pod písmenem d) zahrnoval *vytvoření otvorů* o průměru (bez definice rozsahu) v řadě do pláště bojové části a letového motoru rakety. U větších raket bylo možné použít šablonování „znehodnoceno“ místo otvorů/děr. Proces znehodnocení byl doplněn vyražením kontrolní znehodnocovací značky do čtverce ohrámovaného červenou barvou uprostřed hlavních částí rakety na protilehlém místě šablonace. V technologických postupech ke konkrétním typům řízených střel bylo zaneseno *jen šablonování* „znehodnoceno“, nikoli otvory v plášti. Raketové motory tak zřejmě nebyly znehodnocovány *likvidačním zásahem* do konstrukce, jak deklaroval i znalecký ústav v posudku. Technologický postup v době delaborace/znehodnocení materiálu, jakož i v době činu, konvenoval zákonu č. 119/2002 Sb., o střelných zbraních a střelivu, a byl schválen Českým úřadem pro zkoušení zbraní a střeliva; až od 1. 8. 2017 nařízením vlády č. 219/2017 Sb. došlo ke změně právní úpravy fakticky vyžadující u vojenské munice souhlasné stanovisko Ministerstva

obraný ČR. Rozvedení technického postupu delaborace a znehodnocení materiálů nebylo ze strany VTÚVM [REDAKCE] dohledáno.

41. Díry do *letového motoru* k řízené střele S-75 Volchov by způsobily vojenskou nevyužitelnost, jak potvrdili znalci slyšení za znalecký ústav – Univerzitu obrany, Fakultu vojenských technologií – u hlavního líčení. [REDAKCE], pokládal za základní problém, že do letového motoru nebylo vrtáno, což materiálně *bylo třeba* v rámci znehodnocení uskutečnit. Nebylo prokázáno, že by otvory do pláště letového motoru byly kdekoli provedeny, když toto se nepodávalo ani z fotodokumentace, ani ze znaleckého posudku ústavu po fyzickém ohledání věci. [REDAKCE] za znalecký ústav u hlavního líčení podotkl, že kromě děr do povrchu letového motoru mohl být realizován „čtvrtinový řez“ ze spalovací komory, který u dotčeného letového motoru z kompletu S-75 Volchov také nebyl vykonán. Znehodnocení má být podle [REDAKCE]. [REDAKCE] provedeno jasně a viditelně, z vnitřní části se znehodnocovací zásahy nedělají. Nebylo však jednak znalecky vyloučeno interní poškození motoru, byl-li označen celkově za znehodnocený, jednak vrtání do motoru Volchov nebylo odmítnuto znaleckým ústavem zcela, v návaznosti na dotaz k případnému zakrytí děr lakem. Svědek [REDAKCE], ohledávající v roce 2017 věci s Vojenskou policií, poukázal na místy nátěrem zakryté znehodnocovací značení, tmelení si nevybavil.
42. Je nutno akcentovat, že v technologickém postupu VTÚVM o znehodnocení materiálu *v obecné části* bylo vytyčeno, že otvory lze vytvořit i na skrytém místě uvnitř rakety (dnová uzavřená část). Pokud obžalovaný dostal k letovému motoru Volchov od VTÚVM [REDAKCE] potvrzení o znehodnocení, subjektivně sám důvodně *nemohl předpokládat*, že znehodnocení letového motoru případně nebylo provedeno tak, aby tento nebyl schopen plnit vojenský účel, když naopak mohly být realizovány technické zásahy do letového motoru *i z vnitřní části*, jak technologický postup nevyklučoval, respektive letový motor mohl být znehodnocovacím postupem *cíleně poškozen*. Ve znaleckém posudku ústavu – Univerzity obrany v bodě 3.3. ad 2) na str. 14 bylo uvedeno, že podle sdělení [REDAKCE] z VTÚVM nebyly v rámci znehodnocení realizovány otvory/díry do materiálu a umístilo se jen šablonování „znehodnoceno“, k čemuž svědek [REDAKCE] ve výpovědi před soudem na počátku odchylně tvrdil, že z knih u VTÚVM [REDAKCE] *nelze* tyto detaily *zjistit*, a následně dodal, že si takový postup na dotaz Univerzity obrany *nevybavil*.
43. Znalecký ústav se v posudku předně vyslovil k *dodatečně vyrobeným částem* materiálu, které nebyly vyvinuty ani zkonstruovány pro použití v ozbrojených silách. V tomto rozsahu šlo kompletně o *makety*, a nikoli tedy o vojenský materiál dle § 5 zákona č. 38/1994 Sb. a § 265 tr. zákoníku.
44. Podle *protokolu o ohledání věci* z 25. 9. 2017 na č. l. 240 – 277 byla v řízené střele OSA nalezena *část radiolokačního zapalovače* a u řízené střely kompletu 2K12 KUB *aktivní pyropatrona DP44*, která byla přítomným [REDAKCE] [REDAKCE] z Centra zabezpečení munice [REDAKCE] na místě za pomoci 9V baterie odpálena. Z výpovědi svědka [REDAKCE] u hlavního líčení dne 21. 3. 2023 vyplynulo, že tato aktivní pyropatrona nebyla pro obžalovaného ani jiné osoby viditelná, nedala se vizuálně ověřovat, sloužila k ohřevu tlakové lahve/vzduchu a nevykazovala nebezpečný charakter. Byť šlo o výbušný element, nebezpečí dle výpovědi svědka [REDAKCE] [REDAKCE] nehrozilo ani za situace náhodné iniciace pyropatrony. Žádné jiné aktivní výbušné prvky nebyly v celém zadrženém materiálu nalezeny, což [REDAKCE] potvrdil.
45. Podstatné dále je, že pokud byla provedena delaborace materiálu pod Vojenským technickým ústavem, s. p., VTÚVM [REDAKCE], nebo jinde, *odpovídala tato instituce* za řádný delaborační postup, když delaborace musí vést vždy k absenci zapalovačů i aktivních pyropatron. Svědek [REDAKCE] [REDAKCE], v době minulé působící na oddělení delaborace a znehodnocování materiálu VTÚVM [REDAKCE], ve výpovědi u hlavního líčení dne 21. 3. 2023 potvrdil, že za odpálení aktivní pyropatrony nese odpovědnost mistr, který realizoval delaboraci, což bylo nutno učinit souladně s delaboračním schváleným postupem, který proces deaktivace pyropatrony odpálením vyžadoval. Vizuální kontrolou nebylo ani dle svědka [REDAKCE] možné zjistit, zda aktivní

Shodu s prvopisem potvrzuje [REDAKCE].

pyropatrona byla či nebyla odpálena a v kompletu zůstala. Svědek [REDACTED] – [REDACTED] VTUVM [REDACTED], v minulosti se podílející na delaboraci raketového materiálu, shodně vypověděl, že je-li řádně provedena delaborace a znehodnocení, jsou vyjmuty/odstraněny i aktivní pyropatrony a ve vnitřních částech nemá zůstat ani žádný zapalovač. Svědek [REDACTED] aproboval, že za delaboraci a znehodnocení odpovídal Vojenský technický ústav, s. p., pokud tyto postupy vykonal. Svědek [REDACTED] souhlasil, že byla-li provedena potvrzená delaborace a znehodnocení, pak výbušné části, včetně pyropatron, neměly být v materiálu ve funkčním stavu ponechány. [REDACTED], a [REDACTED] za znalecký ústav u hlavního líčení dne 23. 3. 2023 souladně popsali, že pyropatrona je v těle rakety zcela skrytá, kdy [REDACTED] korigoval, že tuto pyropatronu nelze vyjmout.

46. Krajský soud proto uvádí, že obžalovaný se tedy *mohl důvodně spoléhat*, speciálně pokud byla delaborace svěřena státní organizaci, že delaborování bylo provedeno správnou a úplnou formou, kdy v případě aktivní pyropatrony DP44 u rakety 2K12 KUB by ani sám nebyl schopen pohledem zkontrolovat, že by tomu mohlo být jinak. Nelze tak fakticky přenést odpovědnost za delaboraci na obžalovaného, byť vystupoval v postavení statutárního orgánu vývozce věci.
47. U znehodnocené řízené střely *9M33 protiletadlového kompletu OSA*, výrobního čísla [REDACTED], je nutno konstatovat, že dle znaleckého posudku znaleckého ústavu nebyla opatřena viditelnou znehodnocovací značkou a nevztahovalo se na ni žádné z odborných vyjádření Vojenského technického ústavu, s. p., odštěpného závodu [REDACTED], o znehodnocení, neboť od označené instituce jako prodejce nepocházela. Nedohledání znehodnocovacího značení stvrzoval v posudku již znalec doc. Dr. Ing. Jiří Chládek. Potvrzení o znehodnocení však bylo vydáno v roce 2009 a je součástí spisového materiálu. Znaleckým ústavem pak bylo v posudku určeno, že toliko tryska raketového motoru řízené střely kompletu OSA *by mohla být* kompletní a neporušená, kdy v takovém případě by byla použitelná pro improvizovaný raketový motor na tuhé pohonné hmoty – jednalo se o *podmínku správnosti závěru*, zopakovanou v bodě 10.3. posudku. *Ostatní části tohoto celku* pozbyly technické a funkční vlastnosti pro vojenskou využitelnost. Absentuje systém navedení, bojová hlavice, palubní zdroje i zapalovač. Z řídicího systému zbyla jen neoriginálně stříbrně nalakovaná kormidla. Raketový motor *byl zničen* manipulační trubkou vedoucí skrze dno motoru, která se v těle rakety nachází navařená na neoriginální podpěru. Drak střely byl znehodnocen vnitřní podpěrou a stříbrným lakem. Použití jednoúčelových částí bylo vyhodnoceno jako *nemožné*, protože se předmětné střely již nevyrábí. *Nelze* ani konstatovat zneužitelnost vzorovou formou ke konstrukci funkčních vojenských výrobků. S výjimkou trysky řízené střely tedy nebylo možno krajským soudem *žádnou část celku rakety OSA* spolehlivě považovat za vojenský materiál dle § 5 odst. 1 zákona č. 38/1994 Sb., ve spojení s § 265 tr. zákoníku. Tryska řízené střely pak spadá pod položku vojenského materiálu v příloze č. 1 vyhlášky č. 210/2012 Sb., v bodě SVMe 4 a) v poznámce 1 ad b).
48. Ve vztahu k trysce řízené střely raketového kompletu OSA bylo ovšem znalecky argumentováno jen *pravděpodobnou použitelností* k vojenským účelům, neboť část trysky byla pro znalecký ústav *zakryta* v nedostupném vnitřním prostoru raketového motoru tak, že nebyl znám konkrétní technický stav trysky, která buď mohla být poškozena, nebo se nejméně část trysky v raketovém motoru ani nemusela nacházet. Absencí neporušené trysky řízené střely namítala obhajoba s ohledem na ukotvení manipulační trubky vedoucí skrze dno raketového motoru, pročež tvrzeně pro trysku v tomto místě ani nebyl prostor a tryska nemohla plnit původní funkci. Na ocelovou trubku v těle rakety poukazyval jak znalecký ústav, tak znalec doc. Dr. Ing. Jiří Chládek, který otvorem v trubce do modelu zasunul sondu endoskopu v délce cca 1 m a pořídil fotografii prázdného vnitřního prostoru – viz obrázek 4. na straně 5 posudku tohoto znalce (č. 1. 405). Znalecký závěr doc. Dr. Ing. Jiřího Chládky z výpovědi u hlavního líčení dne 21. 3. 2023 o zničení trysky v raketě OSA nebyl znaleckým ústavem v rámci výslechu znalců – zpracovatelů posudku Univerzity obrany *zcela rozporován* s tím, že do uvedené části raketového motoru, aby byla celá tryska viditelná, se nedostali. [REDACTED], v postavení znalce

Shodu s prvopisem potvrzuje [REDACTED].

za znalecký ústav u hlavního líčení dne 23. 3. 2023 uvedl, že nebylo možno zhodnotit, zda manipulační tyč nemá menší průměr, než činí nejmenší průměr trysky, tj. že by tato ocelová trubka procházela jen skrze trysku, která tak mohla být kompletní a funkční. Pokud znalec doc. Jiří Chládek na fotodokumentaci zachytil prázdný prostor, důvodem toho mohlo být, že zasunul endoskop až 1 metr daleko, kdy tryska jako taková má podle [REDAKCE] délku toliko 20 cm. Pro znalecký ústav nebylo viditelné, zda tyč porušila trysku, ani endoskopem, který použit byl. Svědek [REDAKCE], který provedl v roce 2017 ohledání věci v součinnosti s Vojenskou policií, popsal, že materiál tehdy nebyl rozebírán a byl pouze rozčleněn, když smyslem postupu ohledání nebylo materiální posouzení předmětů. Na trysky raketových střel si svědek [REDAKCE] přesně nepamatoval – usuzoval, že byly endoskopem prohlédnuty, avšak mohlo se stát, že část trysky nebyla viditelná. [REDAKCE] [REDAKCE], za znalecký ústav zdůraznil, že u trysky je podstatné, aby vykazovala *dokonalý tvar*, jinak by nemohla plnit svou funkci.

49. V případě znehodnocené řízené střely *S-200 Vega*, výrobního čísla [REDAKCE], nebyl dle znaleckého posudku znaleckého ústavu součástí kompletu ani letový raketový motor a startové raketové motory byly zdeformovány a zůstaly bez původních trysek. Drak střely, který sestával jen ze spodní poloviny s křídly, byl zásadně vnitřně poškozen, řezem došlo ke zničení dnového dílu. Nejsou zde systém navedení, bojová hlavice, palubní zdroje ani zapalovač. Z řídicího systému zbyla pouze kormidla. Jedná se tak o části řízené střely, které pozbyly technické, konstrukční a funkční vlastnosti tak, aby mohly být vojensky využitelné. Jako nemožné bylo vyhodnoceno i improvizované vojenské využití. Krajský soud proto uzavírá, že *žádná část* raketového celku *S-200 Vega* nemohla být po právní stránce shledána vojenským materiálem dle § 5 odst. 1 zákona č. 38/1994 Sb., ve spojení s § 265 tr. zákoníku.
50. Znehodnocený *letový motor řízené střely V-759 protiletadlového kompletu S-75 Volchov*, výrobního čísla [REDAKCE], byl znaleckým ústavem skutkově posouzen jako *raketový motor*, který si i přes delaboraci a znehodnocení ponechal vlastnosti k možnému vojenskému využití, kdy jde prakticky o *kompletní* raketový motor na kapalně pohonné hmoty. *Znehodnocovací značení* nebylo obsaženo na spalovací komoře motoru, avšak bylo nalezeno na rozvaděči pohonných hmot, který je dle výpovědi znalců za ustavený znalecký ústav také *relevantní součástí motoru*. Na motoru tak znehodnocení vyznačeno bylo. [REDAKCE] za znalecký ústav u hlavního líčení vymezil, že byla-li kontrolní znehodnocovací značka na rozvaděči pohonných hmot, jednalo se o určení, že *celý motor byl znehodnocen*. Znalecký ústav uvedl, že nelze vyloučit, že by letový motor jako pohonný systém mohl být vojensky použit jako *náhradní díl* či improvizovaně *spolu s drakem střely* z kompletu *Volchov*. [REDAKCE] za znalecký ústav dále popsal, že na motoru nebylo nalezeno mechanické poškození a motor obsahoval turbočerpadlo, rozvody a spalovací komoru s tryskou, naopak demontovány byly startovací pyropatrony.
51. Bylo však znaleckým ústavem vymezeno, že ač na raketovém motoru *Volchov* není viditelné žádné poškození, *nelze určit*, zda jsou vnitřní části motoru *poškozeny*, tj. technicky vojensky nepoužitelné. *Shodně* se pro vyznačení znehodnocení na letovém motoru vyjadřoval znalec doc. Dr. Ing. Jiří Chládek ve výpovědi u hlavního líčení dne 21. 3. 2023. V bodě 10.3. posudku znaleckého ústavu je jako *podmínka správnosti* znaleckého závěru přímo vytyčeno, aby nebyly nijak znehodnoceny spalovací komory. Byl-li by motor funkční, šlo by o raketový motor jako položku vojenského materiálu v příloze č. 2 vyhlášky č. 210/2012 Sb., bod 1.
52. U letového motoru *S-75 Volchov* pak již z tohoto důvodu do popředí vystupuje subjektivní stránka činu – *nedostatek* prokazatelného *úmyslného zavinění* obžalovaného. [REDAKCE] a [REDAKCE] za znalecký ústav dále k letovému motoru *Volchov* u hlavního líčení proklamovali, že aby byl vojensky použitelný, musely by být včleněny vyjmuté pyropatrony a jednoduchý řídicí systém, který by koordinoval činnost pyropatron. [REDAKCE] pak za znalecký ústav dodal, že jde o náročný proces aktivace motoru i se zřetelem k otázce *speciálního*

Shodu s prvopisem potvrzuje [REDAKCE].

doplňování paliva, kdy u kapalinového motoru je okysličovadlem kyselina dusičná. Na otázku znalce doc. Dr. Ing. Jiřího Chládky ohledně způsobilosti letového motoru k vojenskému použití, s akcentací nutnosti existence specifického zařízení na uchování a transport tohoto okysličovadla do raketového motoru, zdůraznil [REDAKCE] za znalecký ústav, že *proces plnění rakety* s motorem na kapalné pohonné hmoty je nebezpečný, protože byly tyto motory nahrazovány motory na tuhé pohonné hmoty, avšak ve vojenské výzbroji některých cizích států kapalinové motory nadále jsou. Z řečeného se podává *poměrně obtížná*, ač nikoli zcela nereálná, využitelnost letového motoru Volchov pro vojenské účely, byť jen improvizovaně, nebo jako náhradního dílu – jak znalecký ústav v bodě 4.2. ad c) posudku deklaroval. I tato skutečnost má významný vliv na oslabení vědomostní a volní složky zavinění v době činu. K letovému motoru S.2720.000 z rakety S-75 Volchov, výrobního čísla [REDAKCE], pak bylo dne 8. 7. 2015 vystaveno potvrzení o znehodnocení č. 315M/15 od Vojenského technického ústavu, s. p., odštěpného závodu [REDAKCE], jako odborné státní instituce kompetentní k delaboraci a znehodnocení vojenského materiálu, ze kterého plynulo (ad písm. d/ průkazu), že „znehodnocený modifikovaný výrobek není vojenským materiálem dle zákona č. 38/1994 Sb.“. Bylo tak jednak výslovně odkazováno na modifikaci – úpravu motoru, jednak po právní stránce prohlašováno, že nejde o vojenský materiál, na který by se vztahovala právní úprava daná zákonem č. 38/1994 Sb. Letový motor byl mimoto označen samostatně *znehodnocovací značkou* na rozvaděči pohonných hmot, k čemuž znalec [REDAKCE] za znalecký ústav vyložil, že se jednalo o určení, že *celý motor* byl znehodnocen. Se zřetelem ke skutečnosti, že obžalovaný nemohl být dobře seznámen s vlastním průběhem procesu znehodnocení u tohoto konkrétního motoru Volchov, které bylo možno technologicky provést dílem různými způsoby, *nemohl důvodně po technické stránce předpokládat*, že je motor nadále funkční, pokud mu současně bylo předáno písemné potvrzení o znehodnocení motoru s explicitním odkazem na vyloučení aplikace zákona č. 38/1994 Sb.

53. V poměru ke znehodnocené *řízené střele V-759 protiletadlového kompletu S-75 Volchov*, výrobního čísla [REDAKCE], bylo znaleckým ústavem v posudku konstatováno, že toliko *drak střely*, který je aerodynamickým krytem s integrálními nádržemi na palivo a okysličovadlo pro motor a s potrubím – přívodní armaturou do motoru, má vojenskou využitelnost. Byť byl fakticky i drak střely označen znaleckým ústavem jako formálně znehodnocená část, neztratil konstrukční a funkční vlastnosti pro vojenské účely, oproti ostatním částem raketového kompletu Volchov – mimo samostatného letového motoru shora. *Ostatní části celku* vojenské využití nemají, když chybí systém navedení, bojová hlavička a palubní zdroje, ze zapalovače zbyly pouze obvody a z řídicího systému opět jen kormidla. Startový raketový motor má zdeformovanou trysku. Znalecký ústav zdůvodnil, že *prizmatem morálního stavu* jsou letový motor a drak řízené střely V-759 *obtížně vojensky použitelné*, avšak mohly být *utvářet celek*, který pro některé státy *není nereálné* uzpůsobit k letu. Jinak řečeno, drak raketové střely S-75 Volchov by po právní stránce vykazoval povahu účelného vojenského materiálu jen ve spojení s letovým motorem, byl-li by tento motor ve funkčním stavu. Drak střely lze charakterizovat jako *součást speciálně určenou pro raketu/raketovou střelu*, tj. vojenský materiál podle přílohy č. 1 bodu SVMe 4 vyhlášky č. 210/2012 Sb.
54. [REDAKCE] za znalecký ústav poznamenal, že pro laika je *těžké seznát*, zda jde nadále o vojenský materiál – fyzická osoba vidí drak řízené střely, a nikoli zda tento obsahuje podstatné části pro funkci řízené střely. Obžalovaný [REDAKCE] je osobou, která je v oblasti vojenských raketových celků dlouhodobě zainteresována, z čehož však bez dalšího nelze dovozovat jasné srozumění s reálnou možností, že posuzovaný materiál si ponechal vojenské vlastnosti z pohledu funkčnosti a využití v ozbrojených silách; obžalovaný není znalcem.
55. U znehodnocené řízené střely [REDAKCE] *protiletadlového kompletu 2K12 KUB*, výrobního čísla [REDAKCE], byl delaborovaný motor specifické konstrukce, znaleckým ústavem označen za jinde vojensky nepoužitelný. Až na *trysku raketového motoru* byly ostatní části celého kompletu KUB zhodnoceny i jako funkčně znehodnocené, technicko-konstrukčně vojensky neúčelné k použití a vzorově nezneužitelné k vyrobení funkčního vojenského materiálu. V raketě absentuje systém

Shodu s prvopisem potvrzuje [REDAKCE].

navedení, bojová hlavice, jako palubní zdroj je obsažen plynový tlakový akumulátor, z řídicího systému byla zachována jen kormidla a část mechanismu, ze zapalovače pouze antény. Drak střely byl znehodnocen lakem. Pokud jde o trysku raketového motoru, znalecký ústav v bodě 10.3. posudku opět jako *podmínku správnosti závěru* o způsobilé vojenské povaze materiálu vytyčil, že není porušena, což pro částečné ukrytí trysky ve vnitřním prostoru raketového motoru *nebylo možné* najisto stanovit. [REDAKCE] za znalecký ústav u hlavního líčení usuzoval, že by tato tryska „měla být nějak mechanicky znehodnocená“. Externě byla viditelná rozšiřující se část trysky a pro vnitřní kontrolu trysky by musela být buď znalci během ohledání porušena membrána na trysce, nebo celá tryska vymontována. Trysku řízené střely lze rozebrat za použití speciálního nářadí, kterým znalci nedisponovali – podle [REDAKCE] by nešlo o běžné pomůcky, avšak o takové vybavení, které má jen výrobce, nebo subjekt, který motor delaboroval. I kdyby pak tryska rakety KUB nebyla fakticky znehodnocená – poškozená, znalecký ústav argumentoval, že vojenské využití trysky pro improvizovaný raketový motor na tuhé pohonné hmoty by tu bylo *obtížné*.

56. Tryska řízené střely je zařazena pod položkou vojenského materiálu v příloze č. 1 vyhlášky č. 210/2012 Sb., v bodě SVMe 4 a) v poznámce 1 ad b). Určení trysky řízené střely z raketového kompletu 2K12 KUB jako „vojenského materiálu“ by se však *jednak* vázalo na neporušení technického stavu trysky, toho času bez jasně průkazného stavu i přes znalecké ohledání a zkoumání, což naopak významně dopadá na nedostatek úmyslného zavinění obžalovaného, *jednak* na vojenskou použitelnost předmětu, která zde znalecky nebyla deklarována jednoznačně a s reálnou účelností.
57. K samotné námitce *jednorázového použití trysek* řízených střel OSA a KUB lze zdůraznit, že není z pohledu definice vojenského materiálu výlučně rozhodná, když v posuzovaném případě se podle [REDAKCE] za znalecký ústav jednalo o delaborované *nepoužité* předměty. Vojenská využitelnost neporušených trysek z raket OSA a KUB k improvizovanému raketovému motoru by ovšem byla spjata s nutnou výrobou takového motoru, aby mohla být tryska k motoru napojena, což [REDAKCE] za znalecký ústav považoval za reálné, avšak *nikoli za přínosné a smysluplné*, takový postup by byl nerentabilní – bylo poznamenáno, že u trysky k řízené střele kompletu KUB, která má větší průměr, by si výrobce takto velké rakety nepochybně vyrobil sám i trysku k motoru.
58. Svědek [REDAKCE] konstatoval, že ohledávané věci – zbytky z původních raket – *neměly vojenské využití*. Možná použitelnost by byla jako *náhradních dílů* konkrétního typu rakety, například u kompletu KUB v podobě *keřidla či kormidla*. Křídlo nebo kormidlo však nebylo znaleckým ústavem – Univerzitou obrany určeno jako materiál, který by byl vojensky účelně využitelný.
59. Trysky řízených střel raket OSA a KUB, letový motor S.2720.000 k raketě Volchov S-75 a drak řízené střely z kompletu S-75 Volchov jsou podle [REDAKCE] za znalecký ústav takové díly, které *lze oddělit* od zbytku materiálu. U raket OSA a KUB je možno trysky odmontovat, v případě rakety KUB tryska jen není podle [REDAKCE] mechanicky zašroubována, avšak vyjímatelná je. Závěr znaleckého ústavu o možném demontování trysek z raket OSA a KUB se shodoval s výpovědí svědka [REDAKCE], vyslechnutého soudem u hlavního líčení dne 21. 3. 2023, který uvedl, že trysky řízených střel lze odšroubovat – vymontovat v závislosti na skutečnosti, zda jde o motor tuhý, nebo motor kapalinový. U raketových kompletů Volchov a Vega (kapalinové) by tryska musela být odřezána, což se v době minulé v rámci znehodnocení obecně *i realizovalo*, načež v materiálu vznikla díra. Oddělení řezem technicky u vojenského materiálu vylučuje opětovné funkční napojení. Tryska je u kapalinových motorů součástí rakety, s použitím rakety se ničí, nelze poté opakovaně použít. Trysky v raketách OSA a KUB byly vymontovatelné – převzato ze svědecké výpovědi [REDAKCE].
60. Ke korozi předmětů, kterou konstatoval dne 21. 3. 2023 v doplňující výpovědi znalec doc. Dr. Ing. Jiří Chládek, je nutno podotknout, že jmenovaný znalec na takovou degradaci materiálů

Shodu s prvopisem potvrzuje [REDAKCE].

nepoukazoval v písemném znaleckém posudku s doplňkem, tuto zřetelně nezadokumentoval ani fotograficky a současně přesně nepopsal rozsah koroze ani konkrétní veškeré zkorodované části materiálu – jen ocasně plochy a křídla. Svědek [REDACTED], který se podílel na ohledání věcí v roce 2017, před soudem vymezil, že věci *nebyly výrazně* mechanicky poškozeny a materiál vnitřně začínal *povrchově korodovat* jen u dílů, které byly *maketami* a nahrazovaly původní součásti. [REDACTED] za znalecký ústav uvedl, že žádná koroze na zkoumaných věcech, které byly určeny jako způsobilé k vojenskému využití, nebyla registrována. Svědek [REDACTED] a znalec [REDACTED] za znalecký ústav se vyslovili tak, že materiál použitý k výrobě originální techniky byl zásadně *vysoce kvalitní*, nekorodující, k čemuž [REDACTED] doplnil, že taková koroze by byla případně jen povrchová, bez důsledků pro funkčnost předmětu.

61. Znalecký ústav zdůraznil, že materiál, u kterého bylo konstatováno *možné vojenské využití*, *nelze uvést do bojeschopného stavu* ve formě původní řízené střely, neboť není toliko delaborovaný, avšak je i jinak znehodnocený. Tento závěr znaleckého ústavu byl *souladný* s posudky znalců doc. Dr. Ing. Jiřího Chládky a doc. Ing. Aloise Skoupého, CSc. Raketové střely a letový motor nebyly funkční tak, aby mohly vzletět a zničit cíl bojovou hlavicí, jak vyložil i Nejvyšší soud v kasačním rozhodnutí sp. zn. 5 Tdo 1147/2020. Musela by tak být vyrobena nová raketa, avšak *výroba je nemožná*, když výrobní linky již podle zkoumání znaleckého ústavu neexistují. Bylo tedy uvažováno jen o použitelnosti daných částí pro jiné *improvizované neřízené rakety země-země*, byť takový způsob použití plánován s originální výrobou tohoto vojenského materiálu nebyl. K dispozici by bylo mimoto nutné mít *odpalovací zařízení*. Nejvyšší soud v usnesení ze dne 19. 11. 2020, sp. zn. 6 Tdo 916/2020, poukazoval v otázce trestní odpovědnosti primárně na materiál, který nebyl trvale znehodnocen, kdy navazující nesložitou úpravou ho bylo možno uvést *do střelby schopného stavu – původní využití*.
62. V případě letového motoru řízené střely V-759 u kompletu S-75 Volchov argumentoval znalecký ústav i na straně 15 znaleckého posudku pod bodem 3.3. ad 3) d) kauzou improvizovaného využití materiálu do podoby upravené neřízené střely země-země z cizího státu, u kterého ovšem znalci nedokázali u hlavního líčení uvést, odkud tuto informaci čerpali. Pokud nešlo o ověřená a veřejná fakta, nelze ani jasně konstatovat, že z kompletu Volchov byl v tamním případě improvizovaně využit letový motor. Obhajoba toliko z veřejně dostupných zdrojů dohledala, že se mohlo jednat o raketový komplet Volha, nikoli Volchov, k čemuž jen znalec [REDACTED] za znalecký ústav uvedl, že by u Volchova šlo o obdobnou možnost využití části rakety co do mechanické konstrukce.
63. Krajský soud však konstatuje, že pro účely posouzení charakteru věcí jako vojenského materiálu je nezbytné stanovit, zda jsou po technické, konstrukční a funkční stránce nadále *vojensky využitelné*, a *nemusí být* dokládány žádné konkrétní případy, kdy se tak skutečně stalo. Není ani určující, zda by k tomu došlo ve Spojených státech amerických, kam byl plánován export materiálu, nebo v jiných zemích, do kterých by poté mohl být dopraven jinými osobami. Improvizované vojenské využití částí raketových kompletů *obecně nelze vyloučit*. Relevanci má, zda je dotčený materiál, originálně či improvizovaně, jako celek nebo v podobě součásti, schopen vojenského využití v ozbrojených silách. Informace o způsobu improvizovaného použití částí raket v zásadě nejsou veřejně dostupné, což je logické. V tomto kontextu pak *nemá význam* otázka, zda s raketovými celky OSA, KUB, Volchov a Vega existovaly *soupravy náhradních dílů*, což u kompletů OSA a KUB potvrzoval a ve zbytku pokládal za pravděpodobné [REDACTED] za znalecký ústav, a naopak se s tímto nasetkal svědek [REDACTED] z VTÚVM [REDACTED].
64. Kontrola vývozu vojenského materiálu, pro který je vyžadováno povolení/licence od Licenční správy Ministerstva průmyslu a obchodu ČR podle § 12 odst. 2 a § 14 odst. 1 zákona č. 38/1994 Sb., je právně odůvodněna i možným vojenským využitím věcí improvizovaně, nejen z hlediska původního vojenského určení a výroby, ač počáteční *účel zařízení* musí být brán v potaz z materiálního pohledu. Nejvyšší soud například v usnesení ze dne 20. 5. 2015,

Shodu s prvopisem potvrzuje [REDACTED].

sp. zn. 5 Tdo 328/2015, vysvětlil, že striktní požadavek disponovat k obchodům s vojenským materiálem povolením a licenci *má opodstatnění* spočívající v potřebě kontroly pohybu a počtu zbraní a střeliva, kde nekontrolovaná distribuce není žádoucí, minimálně pro možné riziko efektivního zneužití – proti zájmům na ochraně života, zdraví a majetku jiných osob i na mezinárodní úrovni.

65. Teze vyslovená v bodech 63. a 64. rozsudku neznámá, že by postačovala jakákoliv součást původního vojenského zařízení, například šroubky nebo kovové slitiny, aby se nadále jednalo o vojenský materiál. Tyto díly musí být *jednak* vytyčeny v seznamu vojenského materiálu podle vyhlášky č. 210/2012 Sb., navazující na zákon č. 38/1994 Sb., *jednak* speciálně určeny k vojenskému použití a *jednak* stále schopny plnit vojenské cíle.
66. Za vojenský materiál by ovšem trysky řízených střel raket OSA a KUB a letový motor S.2720.000 k raketě S-75 Volchov, potažmo drak řízené střely S-75 Volchov s ohledem na eventuální vytvoření funkčního celku s nutně neporušeným letovým motorem, bylo možno považovat *jen s nepoškozeným stavem*, který znalecký ústav jak u obou trysek řízených střel, tak u letového motoru nedokázal s praktickou jistotou stanovit.
67. Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR ve věci opakovaně podalo odborná vyjádření, která *nebylo možno opomíjet*, když jde o státní orgán rozhodující o podaných žádostech o povolení či licenci k zahraničnímu obchodu s vojenským materiálem. Tato stanoviska vykazovala odbornost, avšak Licenční správa dotčené předměty neohledávala tak, aby závěry Ministerstva průmyslu a obchodu ČR o otázce „vojenského materiálu“ mohly být brány bez dalšího jako směřodonné. Jak bylo patrné ze znaleckého posudku ústavu, samotná fotodokumentace z ohledání jinými subjekty k určení vojenské povahy materiálu *nemohla být* prizmatem okolností případu dostatečná.
68. Odborné vyjádření Ministerstva průmyslu a obchodu ČR, Licenční správy, ze dne 25. 1. 2018, sp. zn. [REDAKCE], na č. l. 84 – 85, u kterého byl zpracovatelem [REDAKCE] a na kterém se dle svědecké výpovědi podílel také [REDAKCE] Oddělení vojenského materiálu [REDAKCE], označovalo věci, které byly předmětem vývozu, jako vojenský materiál dle § 5 zákona č. 38/1994 Sb., který pak podléhá licenčnímu řízení, kdy obchodní společnost Český znalecký institut s. r. o. nebyla a není držitelem povolení k provedení zahraničního obchodu s vojenským materiálem; nositelem takového povolení nebyl ani obžalovaný. Bylo věcně argumentováno raketami a simulátory, v kontextu se speciálním určením pro vojenské použití, dle položky SVMe 4 v příloze č. 1 vyhlášky č. 210/2012 Sb., jakož i specializovaným vybavením pro vojenský výcvik dle položky SVMe 14 přílohy č. 1 vyhlášky č. 210/2012 Sb. I letový motor S.2720.000 k raketě Volchov S-75, byť byl znehodnocen kompetentní právníčkou osobou VTÚVM [REDAKCE], byl nadále Ministerstvem průmyslu a obchodu ČR pokládán za vojenský materiál, s odkazem na položku SVMe 4 v příloze č. 1 vyhlášky č. 210/2012 Sb., která dopadá na součásti speciálně určené mimo jiné pro rakety a raketové střely – není zde obsažena *žádná poznámka*, že by se toto nevztahovalo na delaborovaný a znehodnocený materiál.
69. Znalecký ústav k tomuto právnímu názoru Licenční správy Ministerstva průmyslu a obchodu ČR *kontroval*, že znehodnocené řízené střely nebyly vyrobeny jako *simulátory* speciálně určené pro vojenské použití, ani se jako simulátory nemohou uplatnit, a *nejde ani* o specializované vybavení pro vojenský výcvik. Obsahem věcí *není ani zčásti* materiál určený k činnostem s *řízenými střelami*, neboť každá řízená střela je znehodnocená. Bylo tak znalecky vyhodnoceno, že ze strany Ministerstva průmyslu a obchodu ČR tehdy šlo o *nesprávnou* skutkovou kategorizaci vojenského materiálu.
70. Svědek [REDAKCE], [REDAKCE] Oddělení vojenského materiálu Licenční správy Ministerstva průmyslu a obchodu ČR, u hlavního líčení dne 22. 3. 2023 uvedl, že v roce 2018 bylo toliko posuzováno, zda by se *mohlo jednat* o vojenský materiál, nebo nikoli, protože byly potřebné údaje od výrobce, tj. za jakým účelem byly *původně* dotčené věci vyrobeny. [REDAKCE] si

Shodu s prvopisem potvrzuje [REDAKCE].

nevzpomínal, o jaké konkrétní raketové komplety se jednalo, ani jakými podklady před prvním odborným vyjádřením disponovali. Ze samotného textu stanoviska Ministerstva průmyslu a obchodu ČR, Licenční správy, ze dne 25. 1. 2018 se podávalo, že byli seznámeni s protokolem o ohledání věcí s fotodokumentací. Jako prioritní k posouzení otázky vojenského materiálu [REDAKCE] označoval seznam vojenského materiálu podle právní úpravy o zahraničním obchodu, avšak doplnil, že současně hodnotí *aktuální stav materiálu*, zda byl delaborován a znehodnocen tak, že ho nelze nadále použít pro vojenské cíle. K tomu jsou třeba odborné znalecké závěry – buď dodané žadatelem o licenci, nebo Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR oslovuje Univerzitu obrany, popřípadě došlo i k ustanovení znaleckého ústavu Pyrotechnické služby Policie ČR ve správním řízení o udělení licence. [REDAKCE] si nepamatoval, že by kdy Licenční správa rozhodovala o licenci pro *vývoz delaborovaných raket* do zahraničí, obdobný případ si nevybavil ani svědek [REDAKCE] – [REDAKCE]. Pojmy delaborace a znehodnocení materiálu svědci [REDAKCE] a [REDAKCE] obsahově nepopsali – byť nešlo o znalce, tento dotaz na svědky byl přípustný s ohledem na skutečnost, že svědci působí na Ministerstvu průmyslu a obchodu ČR, kterým je v rámci rozhodování v licenčním řízení řešeno, zda jde u posuzovaných věcí o vojenský materiál, nebo nikoli. Podstatný je v tomto směru *současný technický stav* materiálu, na který se v tomto případě vázala delaborace a znehodnocení.

71. Ministerstvem průmyslu a obchodu ČR, Licenční správou, byl pak dne 26. 4. 2021 pod sp. zn. [REDAKCE], na č. l. 655 – 659, podán *doplňk odborného vyjádření*. Konstatováno bylo, že znalecké posudky vypracované znalci doc. Jířím Chládkem a doc. Aloisem Skoupým nebyly k posouzení (ne)vojenské povahy materiálu adekvátní, když se zabývaly výlučně funkčností celků, avšak je relevantní, zda materiál obsahuje funkční části, které je možné použít pro výrobu „vojenského materiálu“. Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR doplnilo, že nebude-li znaleckým posudkem prokázáno, že předměty nejsou složeny z částí, které mají vojenskou využitelnost, jsou pak nadále vojenským materiálem podle § 5 zákona č. 38/1994 Sb. Povolení a licence k vývozu vojenského materiálu se potom vztahuje i na transfery v rámci Evropské unie, byť ve zjednodušené podobě, kdy jako držitel povolení by mohla vystupovat jak právnická osoba, tak podnikající fyzická osoba, oproti distribuci do třetích zemí mimo území EU. Na zpracování tohoto stanoviska Licenční správy, u kterého byl dle záhlaví přímým zpracovatelem [REDAKCE], se podílel i [REDAKCE], který ho také podepsal.
72. Znalecký ústav k tomuto doplňku stanoviska Ministerstva průmyslu a obchodu ČR ve znaleckém posudku zdůraznil, že ve věci *nejde o nové díly*, avšak díly z již postavených raketových střel, které *mohly být poškozeny* postupem znehodnocení.
73. V posledním odborném vyjádření ze dne 16. 3. 2023 na č. l. 872 se Licenční správa Ministerstva průmyslu a obchodu ČR *zřetoznila se znaleckými závěry* v posudku znaleckého ústavu ad hoc – Univerzity obrany. Stav materiálu nebyl dále zkoumán, bylo plně vycházeno z tohoto znaleckého posudku, jak potvrdili ve výpovědích u hlavního líčení dne 22. 3. 2023 svědci [REDAKCE] – [REDAKCE] Oddělení vojenského materiálu a [REDAKCE] – [REDAKCE] Licenční správy Ministerstva průmyslu a obchodu ČR, který poslední stanovisko sám zpracoval, i po konzultaci s [REDAKCE]. Tam, kde bylo v posudku znaleckého ústavu vytyčeno, že materiál nemá technicko-konstrukční vlastnosti a funkčnost k použití v ozbrojených silách, bylo toto znalecké konstatování pro Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR, i v návaznosti na rozhodnutí Nejvyššího soudu sp. zn. 5 Tdo 1147/2020, klíčové, když materiál byl znalecky fyzicky ohledán a bylo odpovězeno na otázky pro věc významné.
74. Výslech [REDAKCE], který zpracovával stanovisko Ministerstva průmyslu a obchodu ČR v roce 2018, nebo *vyšetření spisů* Licenční správy k posuzování otázky „vojenského materiálu“ na zadání orgánů činných v trestním řízení, bylo vyhodnoceno jako dokazování *přesahující potřebu* trestního řízení v intencích zásady materiální pravdy dle § 2 odst. 5 tr. řádu. Lze doplnit, že ani *nebyly podstatné* námitky obhajoby ohledně procesního způsobu vyřízení odborných vyjádření

Shodu s prvopisem potvrzuje [REDAKCE].

Ministerstva průmyslu a obchodu ČR, které postupovalo jednak ve smyslu § 8 odst. 1 tr. řádu, jednak bez jakéhokoliv zřetelného porušení ustanovení zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, dle části čtvrté.

75. Pokud i Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR *změnilo právní náhled* na (ne)vojenský charakter předmětů v návaznosti na znalecký posudek znaleckého ústavu, zpracovávaný po dobu 8 měsíců, je zřejmé, že zodpovězení právní otázky, zda jde ve věci o „vojenský materiál“, skutkově se zakládající na posouzení konstrukčního stavu, funkčnosti a vojenské využitelnosti částí raketových kompletů, *nebylo nijak jednoduché*. Vědomost o možném vývozu „vojenského materiálu“ do zahraničí a srozumění s následkem činu u obžalovaného takto byly v důsledku obtížného skutkově-právního hodnocení vojenské povahy věci *natolik ztenčeny*, že na úmyslné zavinění nebylo adekvátní usuzovat ani ve formě nepřímého úmyslu. Nejvyšší soud v usnesení ze dne 26. 1. 2022, sp. zn. 5 Tdo 1225/2021, pro naplnění *znaku úmyslu* zdůraznil nutnou vědomost o rozhodných skutečnostech, tj. o atributech předmětů obchodování jako vojenského materiálu, když zavinění musí dopadat jak na deskriptivně-objektivní, tak na normativní znaky skutkové podstaty trestného činu, u kterých postačí laický náhled – ani taková reálná představa pachatele však se zřetelem ke *specifickým okolnostem* případu nebyla ve věci obžalovaného prokázána.
76. Co do subjektivní stránky činu bylo nutno vzít v úvahu i *další listinné podklady a svědecké výpovědi*, které musely být soudem objektivně vyhodnoceny tak, aby bylo patrné, zda důkazy v trestní věci postačují k prokázání úmyslu ke spáchání skutků dle obžaloby obžalovaným, včetně pokrytí znaku „vojenského materiálu“, anebo nikoliv.
77. Odborné vyjádření Vojenského technického ústavu, s. p., odštěpného závodu ██████████, ze dne 13. 10. 2017 na č. l. 62, podepsané ██████████ ██████████, stvrzovalo, že obžalovaný, ██████████ obchodní společnosti Český znalecký institut s. r. o., odebíral od VTÚVM v letech 2010 až 2017 inertní makety raket 3M9M3 KUB, 5Ja23 Volchov, S-200 Vega a modifikované inertní muzejní makety motorů S.2720.000 ve znehodnoceném stavu, zbavené souladně s technologickým postupem schváleným Českým úřadem pro zkoušení zbraní a střeliva veškerých výbušných a *z hlediska možnosti dalšího vojenského využití důležitých částí*. Bylo deklarováno, že takto byla nevratně provedena změna charakteru zboží, které již dále *nelze považovat* za vojenský materiál ani materiál dvojího užití. Znehodnocená neaktivní/inertní munice slouží pouze k dekorativním nebo muzejním účelům. ██████████ byl vyslechnut jako svědek u hlavního líčení dne 21. 3. 2023, kde vymezil, že od ██████████ roku 2014 do roku 2021 vykonával funkci ██████████ Vojenského technického ústavu, s. p., odštěpného závodu ██████████ – na toto podepsané odborné vyjádření si obsahově nevzpomínal. Svědek ██████████ popsal, že hlavní delaborace vojenského materiálu probíhala v letech 2000 – 2010 na objektu ve ██████████, delaboráty potom byly ponechány ve skladu. S obžalovaným se svědek ██████████ osobně seznámil roku 2015, kdy se obžalovaný zajímal o koupi delaborovaného materiálu – zda obžalovaný jednal sám za sebe, nebo za právnickou osobu, a za jakým účelem, si svědek ██████████ jednoznačně nevybavil a poukazoval jen na sběratelství. Na obchodním jednání s obžalovaným v roce 2015 mohl být tehdy přítomen i zástupce ██████████ VTÚVM ██████████ ██████████, který již ██████████. Svědek ██████████ si nepamatoval, že by předmětem osobní schůzky bylo zprostředkování vývozu vojenského materiálu, nebo otázka licence. Nedokázal se pregnantně vyslovit k procesu a důsledkům delaborace nebo znehodnocení ani ke specifickým vojenského materiálu dle právní úpravy. K posouzení vojenského materiálu svědek ██████████ zdůraznil jako podstatný technický stav. Doplnil, že ke zpracování odborného stanoviska ze dne 13. 10. 2017 musel disponovat podkladem od jiného pracovníka VTÚVM. Z pohledu obchodovatelnosti by předpokládal, že postoj k vývozu materiálu musí zaujmout Licenční správa Ministerstva průmyslu a obchodu ČR, avšak dále poznamenal, že v interní zprávě VTÚVM se obvykle nacházelo, že problematika již byla s Licenční správou Ministerstva průmyslu a obchodu ČR řešena. Svědek ██████████ dodal, že žádným vojenským útvarem v rámci ČR

Shodu s prvopisem potvrzuje ██████████.

nebo NATO nebyl VTÚVM [REDAKCE] osloven s cílem *nákupu částí* znehodnocených raket k vojenskému použití.

78. Odborné vyjádření Vojenského technického ústavu, s. p., odštěpného závodu [REDAKCE], ze dne 14. 9. 2014, podepsané [REDAKCE] ředitele [REDAKCE], k motoru typu S.2720.000 protiletadlového kompletu S-75 Volchov, modifikace V-759, stanovovalo, že delaborací znehodnocený motor nelze dále považovat za vojenský materiál ani materiál dvojího užití, když demontáží byly provedeny *nevratné úpravy*, které znemožnily použití motoru k původnímu účelu. Až od 15. 1. 2014 byly na znehodnocené raketové motory dávány kontrolní znehodnocovací značky a byla vystavována potvrzení o znehodnocení na kartě.
79. Trestní spis obsahuje v kopii rozhodné průkazy o znehodnocení ve vztahu k celému dotčenému materiálu. Potvrzení o znehodnocení č. 17M/15 na muzejní maketu rakety S-200 Vega, výrobního čísla [REDAKCE], vystavené dne 27. 9. 2012 od STV GROUP a. s., na č. l. 63. Potvrzení o znehodnocení č. 724M/09, k raketě V-759 Volchov, výrobního čísla [REDAKCE], vystavené dne 2. 4. 2015 od VTÚVM [REDAKCE], na č. l. 63 a 64. Potvrzení o znehodnocení č. 2214/2012, k inertní maketě rakety OSA 33M, výrobního čísla [REDAKCE], vystavené dne 20. 7. 2009 od VOP-026 [REDAKCE] s. p., divize VTÚVM [REDAKCE], na č. l. 64. Potvrzení o znehodnocení č. 315M/15, k muzejní maketě motoru S.2720.000 z Volchovu S-75, výrobního čísla [REDAKCE], vystavené dne 8. 7. 2015 od VTÚVM [REDAKCE], na č. l. 65 a 66. Na tomto potvrzení je pod písmenem d) vyznačeno, že „*znehodnocený modifikovaný výrobek není vojenským materiálem dle zákona č. 38/1994 Sb.*“. Potvrzení o znehodnocení č. 383M/15, k raketě 3M9M3 KUB, výrobního čísla [REDAKCE], vystavené dne 4. 12. 2015 od VTÚVM [REDAKCE], na č. l. 65 a 66.
80. Vojenský technický ústav, s. p., odštěpný závod [REDAKCE], vystupoval u odborných vyjádření a vydaných potvrzení o znehodnocení materiálu jako *státem aprobovaná instituce*. Znalecký ústav zkoumáním předmětů zjistil, že technologické postupy VTÚVM [REDAKCE] pro znehodnocování řízených střel nebyly uzpůsobeny, aby *s jistotou změnilly* povahu všech částí řízených střel z vojenského na nevojenský materiál, a proto odborná vyjádření VTÚVM ad shora nemusela v příslušném rozsahu odpovídat skutečnosti. Znalecký ústav však vytknul okolnost – významnou prizmatem nedostatku úmyslného zavinění obžalovaného –, že VTÚVM [REDAKCE] je *národní autoritou* schvalující bezpečnost a použitelnost munice v rámci procesů NATO, protože lze takováto odborná vyjádření VTÚVM kategorizující munici považovat v České republice za směrodatná, byť v tomto případě byla částečně rozporná se závěry posudku znaleckého ústavu.
81. K *postupu znehodnocení* muničního materiálu byl znaleckým ústavem – Univerzitou obrany osloven [REDAKCE], [REDAKCE] Vojenského technického ústavu, s. p., odštěpného závodu [REDAKCE], který byl soudem u hlavního líčení dne 21. 3. 2023 vyslechnut jako svědek. [REDAKCE] uvedl, že se fyzicky nepodílel na delaboraci a znehodnocení věcí, které byly předmětem vývozu do Spojených států amerických v souzeném případě. Znalecký ústav v bodě 2.2. písm. d) na str. 4 znaleckého posudku ani neprezentoval, že by [REDAKCE] spolupracoval přímo na delaboraci a znehodnocování konkrétních řízených střel, na které dopadá trestní řízení. Ve VTÚVM pracoval do začátku [REDAKCE] 2011, a pak opětovně až od [REDAKCE] 2022. Před rokem 2011 se však svědek [REDAKCE] účastnil delaborace munice, ač nikoli na označování kontrolní znehodnocovací značkou. Výpověď svědka [REDAKCE] byla podstatná *primárně* z pohledu otázky způsobu provedení delaborace a znehodnocování materiálu, ke kterým byl schopen se transparentně vyslovit, kdy nahlédl do dokumentace pod VTÚVM a zjistil, že až na raketu OSA byly v trestním řízení zadrženy komplety Volchov S-75, Vega S-200 a KUB 2K12, včetně letového motoru k raketě S-75 Volchov, delaborovány a znehodnoceny Vojenským technickým ústavem, s. p., VTÚVM [REDAKCE], jímž byla dodržena pravidla schválená Českým úřadem pro zkoušení zbraní a střeliva, včetně vyražení kontrolní znehodnocovací značky (KZZ).

Shodu s prvopisem potvrzuje [REDAKCE].

a vystavení průkazu o znehodnocení. Svědek [REDACTED] doplnil, že *není možná záměna* s jiným materiálem, když předměty byly dohledány dle potvrzení o znehodnocení a výrobních čísel.

82. Postup delaborace a znehodnocení materiálu byl podle svědka [REDACTED] *proveden způsobem*, že rakety byly zbaveny výbušných prvků a pohonných hmot, byly vyjmuty iniciátory i trhavina z bojové části, znehodnotila se kabeláž, odstříhly se konektory, vyňaty byly napájecí agregáty a baterie, došlo k *přerušení proudů kapalného paliva* a bylo znehodnoceno i *potrubí*. Svědek [REDACTED] poznamenal, že po tomto procesu „rakety přestaly být raketami“ a jednalo se o znehodnocenou munici, která *ztratila veškeré původní vlastnosti* a nebyla nadále schopna plnit *účely*, ke kterým byla zkonstruována. Svědkem [REDACTED] byl zastáván názor, že po popsané delaboraci a znehodnocení nebyla vojensky použitelná *žádná část materiálu*, byť jmenovaný svědek současně dodal, že dle schváleného technologického postupu *nebylo nezbytné* znehodnocovat každou část rakety a například některé trysky řízených střel obecně nejsou přístupné. Výsledkem delaboračního a znehodnocovacího procesu bylo, že zůstaly části materiálu, které bylo možno propojit do makety.
83. Svědek [REDACTED], účastníci se fyzického ohledání materiálu jak na počátku úkonů trestního řízení v roce 2017, tak ve spojitosti se znaleckým zkoumáním Univerzity obrany v roce 2022, před soudem uvedl, že se v zásadě jednalo o raketové komplety nebo části raket *vyrážených z vojenské výzbroje*. Popsal zkušenosti s raketovou technikou, kterou se zabývá od roku 1980, dlouhodobě pracoval v Armádě ČR i jako náčelník oddělení protiletadlových raket, setkal se s raketovými komplety v aktivní službě, podílel se na delaboracích materiálu a nyní je jako [REDACTED] – [REDACTED] pracovník zařazen v Centru zabezpečení munice [REDACTED]. Svědek [REDACTED] k ohledávaným věcem – zbytkům z původních raket shledal, že zásadně *neměly vojenské využití*. Nedokázal se však spolehlivě vyslovit, *zda* pokud se řádně provedla delaborace a znehodnocení munice, *mohly zde zůstat* nevýbušné části, které si vojenskou funkčnost a použitelnost zachovaly. Vymezil, že jsou stanoveny technologické postupy, do jaké míry se materiál *rozbere*, a pak se třídí mimo jiné na kovový odpad. Technologické procesy znehodnocení materiálu byly dle svědka [REDACTED] tvořeny dle praxe a na jednotlivých institucích mohly být i *rozdílné*.
84. Svědek [REDACTED] vypověděl, že je toho času vědecko-výzkumným [REDACTED] VTÚVM [REDACTED] a v letech 2012 – 2019 zde působil jako vedoucí oddělení, jež odpovídalo za delaboraci a znehodnocování munice. Podotkl, že *po delaboraci* se již o vojenský materiál nejednalo, a v důsledku s tímto svým tvrzením poté *nelogicky* potvrdil, že k obchodování s delaborovaným materiálem v zahraničí musel mít VTÚVM vždy vývozní licenci, ač si zároveň nebyl vědom, že by takový prodej byl ze strany VTÚVM do cizích států realizován.
85. Ze shora prezentovaných svědeckých výpovědí [REDACTED], [REDACTED] a [REDACTED] bylo patrné, že nikdo z jmenovaných, i přes vlastní praktické zkušenosti, *nebyl schopen* transparentně *vyložit ani potvrdit*, zda po delaboraci a znehodnocení zůstávaly v materiálu součásti, které si ponechaly vojenské vlastnosti, funkční stav a využití. Převládala však náhled na *absenci* původních vlastností a použitelnosti jako vojenské munice, protože nelze odůvodněně vytýkat obžalovanému, že vědomě a srozuměně nakládal v rámci vývozu s „vojenským materiálem“.
86. Relevantní pro posouzení subjektivní stránky činu byla dále *e-mailová komunikace* na č. 1. 664 – 678, která byla krajskému soudu předložena státním zástupcem až po vrácení věci Nejvyšším soudem – získaná sledováním e-mailové schránky obžalovaného. Povolení ke sledování osob a věcí podle § 158d odst. 1, 3 tr. řádu, vydané Okresním soudem v Ústí nad Orlicí dne 1. 8. 2017 pod č. j. 2 Nt 208/2017-3, V 19/2017, bylo zaměřeno na obsah e-mailové schránky [REDACTED], užívané obžalovaným, včetně tam uložených zpráv. Skutečnost, že jde o e-mailovou schránku zahraničního advokáta zapsaného u České advokátní komory pod evidenčním číslem [REDACTED], byla soudu, který povolení ke sledování vydal, známa. Nutno však zdůraznit, že *e-mailová komunikace*, která se stala předmětem spisového materiálu a dokazování,

Shodu s prvopisem potvrzuje [REDACTED].

neobsahovala žádný poznatek v tom směru, že by obžalovaný jednal jako právní zástupce – advokát za jinou osobu, neboť jednak obchodní společnost Český znalecký institut s. r. o. zastupoval již z pozice [redacted] orgánu – [redacted], jednak tato obchodní korporace nebyla v žádné z e-mailových zpráv označena jako možný vývozce materiálu. Tato e-mailová komunikace je tak *procesně způsobilým důkazem v trestní věci*, když s obsahem čtených e-mailů se orgány činné v trestním řízení seznámily legitimním způsobem, neporušujícím základní práva a svobody obžalovaného. Další dokazování nebylo k ověření tohoto procesního stavu nutno provést.

87. E-mailová zpráva ze dne 7. 4. 2015 na č. l. 664 byla z adresy [redacted] zaslána [redacted] z Vojenského technického ústavu, s. p., který byl obžalovaným dotazován, zda by bylo možno ve [redacted] roku 2015 vyvézt 2 kusy delaborovaných raket Volchov do muzea v USA přes tuto instituci s tím, že obžalovaný není „držitelem povolení pro zahraniční obchod s vojenským materiálem“. E-mailová zpráva ze dne 3. 12. 2015 na č. l. 665 byla zaslána opět [redacted] z Vojenského technického ústavu, s. p., a obsahovala návrh na vývoz tentokrát 4 kusů delaborovaných raket – 2x KUB, 1x Volchov a 1x S-200 Vega – do USA ve [redacted] čtvrtletí roku 2016, kdy bylo poznamenáno, že společnosti Excalibur Army a Real Trade Praha nejsou pro „konflikt se zákonem“ schopny tuto službu pro obžalovaného zajistit. Obžalovaným [redacted] bylo v doplňující výpovědi u hlavního líčení dne 22. 3. 2023 vysvětleno, že tyto obchodní subjekty nemohly zařídit vývoz materiálu z jiných důvodů – problémů, které v tu dobu byly jimi řešeny. Na tento e-mail bylo dne 4. 12. 2015 reagováno [redacted] z [redacted] oddělení Vojenského technického ústavu, s. p., kterou byl obžalovaný pozván na den 7. 12. 2015 k osobnímu jednání s [redacted] odštěpného závodu [redacted] VTÚVM [redacted]. Termín osobní schůzky byl stvrzen e-mailem [redacted] ze dne 4. 12. 2015 na č. l. 667.
88. Obžalovaný poté dne 10. 12. 2015 na č. l. 669 oslovil [redacted] z Ministerstva průmyslu a obchodu ČR s dotazem, že plánuje vývoz delaborovaných/znehodnocených maket raket do Washingtonu v USA v počtu 4 kusů. V tomto e-mailu navázal na osobní jednání s [redacted] z Vojenského technického ústavu, s. p., odštěpného závodu [redacted], s výstupem, že by pro export mohl využít *povolení VTÚVM* pro obchod s vojenským materiálem, avšak VTÚVM není majitelem delaborátů a figuroval by jen jako vývozce. Obžalovaný dále navrhl, že další možností by byl účelový prodej maket odběrateli VTÚVM [redacted], který by pak vývoz realizoval standardně s licenci. [redacted] v e-mailu ze dne 10. 12. 2015 na č. l. 669 v reakci uvedl, že VTÚVM [redacted] není držitelem povolení k provedení zahraničního obchodu s vojenským materiálem ve smyslu zákona č. 38/1994 Sb., když toto povolení má Vojenský technický ústav, s. p. Na tuto zprávu potom obžalovaný odpovídal dne 10. 12. 2015 na č. l. 671 s upřesněním dotazu, zda pokud by vývozcem byl Vojenský technický ústav, s. p., mohl by být zprostředkovatelem vývozu, nebo by musel rakety vlastnit. [redacted] reagoval za Licenční správu Ministerstva průmyslu a obchodu ČR dne 10. 12. 2015 na č. l. 671 tak, že jak pro zprostředkování vývozu, tak pro samotný vývoz vojenského materiálu musí být dána licence. [redacted] jako svědek u hlavního líčení dne 22. 3. 2023 uvedl, že mohl s obžalovaným jednat i osobně, avšak pro odstup času toto nedokázal potvrdit, a nevybavil si ani jinou formu ústní nebo písemné komunikace s obžalovaným, včetně dotčených e-mailů. Domníval se, že s obžalovaným neprojednával otázku licence k zahraničnímu obchodu s vojenským materiálem, kdy současně zdůraznil dvoustupňový charakter licenčního řízení, neboť je nutno získat povolení k obchodu s vojenským materiálem, a pak i konkrétní typ licence. [redacted] usuzoval, že v rámci e-mailové komunikace z prosince 2015 *neměl o materiálu informace*, aby za Licenční správu Ministerstva průmyslu a obchodu ČR mohl jednoznačně uvést, že je licence nutná. Dodal, že pokud však *obdrží takový dotaz*, bez doložení, že materiál delaborací pozbyl vojenských vlastností, odpovídá se *obecně* tak, že vývozní povolení je potřebné. Obžalovaný [redacted] obdobně v doplňující výpovědi před soudem dne 22. 3. 2023

Shodu s prvopisem potvrzuje [redacted].

poznámenal, že pokud v e-mailech odkazoval na nedostatek povolení a licence k vývozu vojenského materiálu, postupoval *v obecném gardu*, aby takto ověřoval možnosti obchodování s delaboráty – maketami raket, když bez tohoto formálního poukazu by s ním nemuselo být Ministerstvem průmyslu a obchodu ČR, Licenční správou, jednáno. Je nezbytné zmínit, že obžalovaný v žádné e-mailové zprávě *neoznačoval* ty předměty, které směřoval k prodeji do cizího státu, jako „vojenský materiál“, naopak jako „makety“.

89. ██████████ za Vojenský technický ústav, s. p., odštěpný závod ██████████, zaslala obžalovanému dne 4. 4. 2016 e-mail na č. l. 673 s kalkulací za zprostředkování vývozu maket raket do USA, kde uvedla, že by došlo k uzavření vzájemné smlouvy na nákup maket. Obžalovaný odpověděl na tento e-mail ██████████ dne 27. 7. 2016 na č. l. 674, že souhlasí s podmínkami i cenami, kdy předmětem smlouvy by byla 1x maketa rakety S-200, 1x maketa rakety S-75 a 2x muzejní maketa raketového motoru 5D67. ██████████ poté e-mailovou zprávou ze dne 9. 8. 2016 na č. l. 676 informovala obžalovaného, že je třeba vznést dotaz na Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR, zda se jedná o vojenský materiál, nebo ne, když *pak by ani licence nebyla potřebná* a obžalovaný by mohl tuto transakci realizovat přímo s americkým smluvním partnerem. ██████████ požádala obžalovaného o fotografie materiálu, které zaslal dne 9. 8. 2016 na č. l. 677 e-mailem, ve kterém se vyslovil k povaze věci, že jde o inertní muzejní makety neobsahující žádné funkční části – fakticky se jedná o *prázdné roury a obal/maketu motoru*. ██████████ pak dne 11. 8. 2016 na č. l. 677 oznámila e-mailem obžalovanému, že Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR považuje materiál za vojenský, s odůvodněním, že tímto se rozumí *i zcela prázdná maketa* munice, která původně byla vyrobena pro vojenské účely. Doplnila, že je nutná vývozní licence a od konečného příjemce ve Spojených státech amerických potvrzený EUC (End User Certificate), naopak povolení k zahraničnímu obchodu s vojenským materiálem muzea není potřebné. ██████████ ani ██████████ svědecky nepotvrdili, že by byla Licenční správa Ministerstva průmyslu a obchodu ČR jakoukoli formou oslovena k hodnocení vojenské povahy materiálu od Vojenského technického ústavu, s. p., odštěpného závodu ██████████. Pokud bylo Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR tehdy přes VTÚVM ██████████ kontaktováno, je zřejmé, že mimo fotografií zaslaných obžalovaným e-mailem mu nebyly známy další údaje o předmětu vývozu tak, aby bylo možno *spolehlivě proklamovat* nezbytnost povolení a licence k zahraničnímu obchodování s tímto materiálem.
90. Na poslední e-mail ██████████, se kterým ani nebyla spojena žádná příloha od Ministerstva průmyslu a obchodu ČR o právním názoru na dotčený materiál, obžalovaný neodpovídal – toto nebylo dohledáno ani skrze institut povolení ke sledování ve vztahu k e-mailové schránce obžalovaného ██████████, ani ██████████, která dne 21. 3. 2023 u hlavního líčení takto vypovídala jako svědkyně, a obžalovaný v doplňující výpovědi dne 22. 3. 2023 neaproboval, že by mu byl znám obsah e-mailu ██████████, kterým byl v ██████████ 2016 zpraven, že Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR, Licenční správa, považuje i makety raket a motoru za vojenský materiál s nezbytností licence. Nejevilo se věrohodné tvrzení obžalovaného, že si tento e-mail nevybavil, pakliže na ostatní e-maily si pamatoval a tyto četl, a přečtení tohoto e-mailu by bylo logické, protože byl očekáván avizovaný přípis ██████████. Obhajoba však v tomto směru nebyla vyvrácena, neboť se jednalo o zaslání e-mailové zprávy, tj. o elektronickou komunikaci, u které již nelze prokázat, zda tato byla obžalovaným čtena, nebo nikoliv, když na ni obžalovaný nebylo reagováno.
91. Svědkyně ██████████ před soudem vypověděla, že ve VTÚVM ██████████ pracuje od roku 2004 na ██████████ oddělení a je ██████████ zahraniční spolupráce, kdy řeší prodej do cizích států a licence. Podotkla, že VTÚVM vývoz maket do zahraničí realizoval vždy přes vojenské licence. Ve shodě s e-mailovou komunikací založenou ve spise pak uvedla, že obžalovaný oslovil VTÚVM ohledně zprostředkování vývozu maket raket do USA, v čemž ██████████ sama neshledávala problém. Muselo však být prověřeno na Ministerstvu průmyslu a obchodu ČR, Licenční správě, zda *jde, nebo nejde* o vývoz vojenského materiálu tak, aby bylo patrné, zdali je

Shodu s prvopisem potvrzuje ██████████.

potřeba vývozní licence. Na tuto skutečnost se dotázala jiná pracovnice VTÚVM, která zjistila, že ze strany Licenční správy Ministerstva průmyslu a obchodu ČR jsou předměty považovány za vojenský materiál, byť nebylo nalezeno ani obžalovanému zasláno žádné písemné stanovisko tohoto státního orgánu, které by navazovalo na konkrétní informace o daném materiálu. [REDACTED] [REDACTED] o nutnosti licence informovala obžalovaného e-mailovou zprávou, na kterou neobdržela zpětnou vazbu. Svědkyně [REDACTED] odmítla, že by s obžalovaným komunikovali výslovně o *vývozu vojenského materiálu*, šlo jen o makety a delaborované výrobky. Svědek [REDACTED] se z pozice [REDACTED] VTÚVM [REDACTED] s obžalovaným i osobně setkal ve věci otázky prodeje uskladněného materiálu po delaboraci, avšak nepamatoval si na *žádnou komunikaci* s obžalovaným co do vojenské povahy materiálu, licence a vývozu předmětů. Ani svědek [REDACTED], tehdejší [REDACTED] VTÚVM [REDACTED], si nevybavoval, že by s obžalovaným jednal o specifikách vývozu vojenského materiálu. Obžalovaný tak *zjevně projevoval* výhradně zájem o uskutečnění obchodu s nevojenským materiálem – maketami raket.

92. Nebylo ani najisto postaveno, *jaké konkrétní věci* byly obsahem e-mailové komunikace obžalovaného s VTÚVM [REDACTED] a [REDACTED] z Ministerstva průmyslu a obchodu ČR, Licenční správy, neboť e-maily byly zasílány v letech 2015 a 2016, oproti skutkům z [REDACTED] 2017. Obžalovaný vlastnil již tehdy více věcných celků a součástí vyřazených z vojenské výzbroje, pocházejících z druhů raketových kompletů, na které dopadalo i toto trestní řízení. Podle smlouvy o skladování uzavřené dne 24. 10. 2013 mezi VTÚVM [REDACTED] a [REDACTED] na č. l. 212 – 213 bylo předmětem 42 kusů deaktivovaných raket S-75 Volchov, včetně 42 deaktivovaných startovacích motorů a 42 kovových kontejnerů s pomocnými křídly. I z tohoto plyne, že obžalovaný nakládal s nepoměrně *vyšším množstvím* původem vojenského materiálu, nikoli toliko s věcmi dle podané obžaloby.
93. V e-mailových zprávách *se přesně neshodoval* ani počet kusů a označení druhu materiálu s touto trestní věcí. Obžalovaný v e-mailech z dané doby zadával 1) dne 7. 4. 2015 2 kusy raket Volchov, nebo 2) dne 3. 12. 2015 rakety 2x KUB, 1x Volchov a 1x S-200 Vega, anebo 3) dne 27. 7. 2016 1x maketu rakety S-200, 1x maketu rakety S-75 a 2x muzejní maketu raketového motoru 5D67. Místo určení prodeje „Washington“ ve Spojených státech amerických také nebylo souladné s tím, kam byl plánován export materiálu v souzené trestní věci: New York, Indiana. Nebylo tak prokázáno, *zda* věci, o kterých v e-mailech z let 2015 a 2016 hovořil obžalovaný, byly nebo nebyly shodné s předměty vývozu v projednávaném případě. Mohlo jít o jiné delaborované rakety S-75 Volchov, S-200 Vega a KUB, když i výčet věcí v samotných e-mailových zprávách byl měněn.
94. Usnesením Městského státního zastupitelství v Praze ze dne 6. 2. 2015, č. j. 1 KZV 177/2014-24, bylo zastaveno trestní stíhání obžalovaného pro zločin provedení zahraničního obchodu s vojenským materiálem bez povolení nebo licence dle § 265 odst. 1, odst. 2 písm. f) tr. zákoníku, ukončený ve stádiu pokusu dle § 21 odst. 1 tr. zákoníku, z důvodu, že skutek není trestným činem a není důvod k postoupení věci. Skutek spočíval v pokusu vývozu raketového motoru II. stupně k raketě V-759 protiletadlového kompletu S-75 Volchov do Brazílie v roce 2013 – označeno jako kapalínový kerosinový motor. Podkladem k zastavení trestního stíhání byla nedostatečná společenská škodlivost činu za aplikace zásady subsidiarity trestní represe. V obsahu bylo argumentováno, že motor, který se rozhodl obžalovaný vyvézt do zahraničí, byl vojenským materiálem dle zákona č. 38/1994 Sb. Rozhodnutím Ministerstva průmyslu a obchodu ČR, Licenční správy, ze dne 13. 1. 2014, sp. zn. MPO 331/2014, byla za stejný skutek, kvalifikovaný jako správní delikt dle § 25 odst. 1 zákona č. 38/1994 Sb., postihnuta pokutou v částce 2 000 Kč obchodní společnost Český znalecký institut s. r. o., u které tehdy byl a nadále je [REDACTED] obžalovaný [REDACTED]. Nejvyšší soud ve zrušujícím rozhodnutí sp. zn. 5 Tdo 1147/2020 zdůraznil, že tímto správním aktem byla sankcionována právnická osoba, nikoli obžalovaný, a to za vývoz jiného zboží, v jiné době a do jiné země, symbolickou částkou pokuty na dolní hranici zákonné sazby, činila-li horní hranice sazby pokuty 50 milionů Kč. V tomto směru krajský soud konstatuje, že *není vyloučena obhajoba* obžalovaného, že v zastoupení označené obchodní

Shodu s prvopisem potvrzuje [REDACTED].

společnosti nepodal proti rozhodnutí Ministerstva průmyslu a obchodu ČR o vině správním deliktem a uložení pokuty opravný prostředek, když jen s ohledem na nízkou částku pokuty věc dále nerozporoval. Jako listinné důkazy byly u hlavního líčení provedeny jak celý správní spis Ministerstva průmyslu a obchodu ČR sp. zn. MPO 331/2014, tak trestní spis zaslaný Městským státním zastupitelstvím v Praze sp. zn. 1 KZV 177/2014, ve kterých se *nenacházely* takové důkazy například v podobě listin s *projevy vůle* obžalovaného, které by zesilovaly důvodnost podezření ze spáchání úmyslného činu dle obžaloby v nyní posuzované věci.

95. Předmětem vývozu do Brazílie v roce 2013 byl obdobný raketový motor z kompletu S-75 Volchov, jaký znalecký ústav pro případ vnitřního funkčního stavu označoval zde za způsobilý k vojenskému využití, a který by tudíž byl vojenským materiálem – raketovým motorem podle přílohy č. 2 bodu 1. vyhlášky č. 210/2012 Sb. Motor plánovaný k vývozu do Brazílie byl také odborně zkoumán – ve spise Policie ČR, Krajského ředitelství policie hl. m. Prahy, Odboru [REDAKCE] kriminality, sp. zn. [REDAKCE], bylo obsaženo 1) odborné vyjádření Policie ČR, Pyrotechnické služby, ve kterém bylo uvedeno, že funkčnost motoru nebylo možno ověřovat, a 2) odborné vyjádření Ministerstva obrany ČR, Odboru vojenského letectví, které poukazovalo na poškození výtokové trysky raketového motoru a na nepoužívání tohoto typu motoru v Armádě ČR. Obžalovanému bylo v odkazovaném trestním řízení sděleno, i přes odborné vyjádření Vojenského technického ústavu, s. p., odštěpného závodu [REDAKCE], který pro delaboraci a znehodnocení deklaroval v roce 2013 nevojenskou povahu předmětu – částečné poškození některých dílů motoru po demontáži pyrotechnických zařízení a neschopnost motoru sloužit původnímu vojenskému účelu –, že motor je vojenským materiálem. Bylo ovšem konstatováno, že charakter vojenského materiálu mají i součásti vojenských zařízení *bez ohledu na úpravy, které na nich byly provedeny a které vylučují vojenské použití*. Takové právní závěry byly rozporné s obsahem aktuálního kasačního rozhodnutí Nejvyššího soudu sp. zn. 5 Tdo 1147/2020, které k posouzení vojenské povahy materiálu akcentovalo současný technický stav munice a způsobilost k vojenskému využití. Na rozdíl od případu z roku 2013 bylo nyní obžalovanému předáno i potvrzení VTÚVM [REDAKCE] o znehodnocení materiálu, na kterém bylo pod písmenem d) vyznačeno, že „*znehodnocený modifikovaný výrobek není vojenským materiálem dle zákona č. 38/1994 Sb.*“. Obžalovanému tak státní podnik proklamoval, že prodal letový motor Volchov jako nevojenský materiál, na který nedopadá zákon č. 38/1994 Sb. z pohledu obchodování do cizích států, a že tento předmět je znehodnocený a modifikovaný, tj. upravený. Kdyby kdekoli na motoru byly provedeny otvory/díry vrtáním, které nebylo možno vyloučit z vnitřní části, pak by se ani podle znaleckého závěru znaleckého ústavu – Univerzity obrany nejednalo o materiál schopný plnit vojenské cíle. V takovém případě by pak *nešlo o obecný, natož o významný vojenský materiál* podle § 5 zákona č. 38/1994 Sb. ve spojení s § 265 odst. 1, odst. 2 tr. zákoníku. Obžalovaný mohl i se zřetelem k textu na průkazu o znehodnocení *důvodně spoléhat*, že proces znehodnocení byl realizován tak, že byla vojenská využitelnost letového motoru zapovězena.
96. Trestný čin dle § 265 tr. zákoníku vyžaduje v základní skutkové podstatě odstavce 1 nutně úmyslnou formu zavinění v podobě přímého či nepřímého úmyslu. Krajský soud po provedeném dokazování seznal, že nebylo prokázáno, že by obžalovaný skutky spáchal byť jen v nepřímém úmyslu, který je založen jednak vědomím o možnosti porušení či ohrožení zájmů chráněným trestním zákonem, jednak kumulativně srozuměním s takovým následkem – viz § 15 odst. 1 písm. b) tr. zákoníku. Nedbalostní zavinění zde není dostatečné ani ve formě vědomé nedbalosti, tedy že pachatel věděl, že by mohl porušit nebo ohrozit zájem, kterému je trestním zákonem poskytována ochrana, a bez přiměřených důvodů spoléhal, že takový následek nezpůsobí – viz § 16 odst. 1 písm. a) tr. zákoníku.
97. Pro nepřímý úmysl je charakteristická i lhotejnost k následku, která však přesto musí vyjadřovat *kladný vědomý a volní vztah* pachatele k tomu, zda takový následek nastane nebo nenastane, s tím, že pachatel si takový následek umí podle mu známých skutečností představit – srozumění,

Shodu s prvopisem potvrzuje [REDAKCE].

respektive smíření s následkem. Nesmí se ovšem jednat o tzv. skutečnou (pravou) lhovost, kdy pachatel jedná *bez aktivního volního vztahu k následku* (viz usnesení Nejvyššího soudu ze dne 17. 2. 2016, sp. zn. 5 Tdo 1467/2015, ze dne 25. 5. 2016, sp. zn. 8 Tdo 1163/2015, nebo ze dne 19. 11. 2008, sp. zn. 8 Tdo 1360/2008). Pokud pachatel rozhodné skutečnosti nechce, ani s nimi není srozuměn, není tu žádný volní vztah. Volní složka zahrnuje aktivní kladný vztah k *zamýšleným nebo vážně zvažovaným reálným* skutečnostem na podkladě *znalosti* relevantních okolností (ad usnesení Nejvyššího soudu ze dne 25. 7. 2018, sp. zn. 3 Tdo 859/2018). U eventuálního úmyslu pachatel svým jednáním zásadně míří na jiný účel či sleduje jiný cíl, avšak je mu jasné, že ho nedosáhne jinak než tím, že zřejmě – in eventum (nikoli nutně, pak by šlo o úmysl přímý) dojde k porušení či ohrožení právního statku, a *vědomě nepočítá* s žádnou konkrétní okolností, jež by následku, který si představoval *jako možný*, mohla zabránit (viz např. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 12. 3. 2014, sp. zn. 5 Tdo 45/2014).

98. Složka vědění je podmínkou složky volní v tom smyslu, že bez vědomostní složky nelze naplnit volní složku (viz usnesení Nejvyššího soudu ze dne 17. 2. 2016, sp. zn. 5 Tdo 1467/2015). Nebylo prokázáno, že by obžalovaný [REDAKCE] byl srozuměn s možným následkem činu a že by věděl, že v rámci vývozu přes obchodní společnost Český znalecký institut s. r. o. nakládá s vojenským materiálem, když ani ze znaleckého dokazování posudkem znaleckého ústavu ad hoc nebylo jednoznačně zřejmé, zda určenou část věcí, jen eventuálně funkčně způsobilou k vojenskému využití, bylo možno skutkově pod normativní znak „vojenského materiálu“ podřazovat. Naopak se obžalovaný formálně opodstatněně spoléhal na postup a stanoviska Vojenského technického ústavu, s. p., odštěpného závodu [REDAKCE], popřípadě jiné organizace spadající pod tuto státem aprobovanou instituci, odborně se zabývající delaborací a znehodnocením vojenského materiálu, že předměty, se kterými obchoduje ve vztahu k zahraničí, již nejsou funkční a nemohou plnit vojenské cíle, a to ani dílem.
99. Nejvyšší soud ve zrušujícím rozhodnutí sp. zn. 5 Tdo 1147/2020 deklaroval, že i kdyby bylo dodatečně po znaleckém dokazování stanoveno, že věci jsou „vojenským materiálem“, musely by být důkazně dány pochybnosti řádně odůvodněné konkrétními okolnostmi, že se obžalovaný mohl vnitřně opodstatněně spoléhat na správnost odborného názoru Vojenského technického ústavu, s. p. Judikatura Nejvyššího soudu konstantně spojovala skutečnost, že obžalovanému byl poskytnut ve věci odborný výklad příslušnou autoritou, za kterou lze nepochybně i Vojenský technický ústav, s. p., považovat, s *nedostatkem úmyslného zavinění* (ad usnesení ze dne 19. 1. 2011, sp. zn. 5 Tdo 848/2010, nebo usnesení ze dne 10. 12. 2014, sp. zn. 6 Tdo 1112/2014). Vojenský technický ústav, s. p., je *státní institucí*, které je *svěřeno* nakládání s vojenským materiálem, včetně delaborace a znehodnocení, a která má současně *povolení* k zahraničnímu obchodu s vojenským materiálem.
100. Dovolací soud uvedl, že úmysl ke spáchání činu by mohl být dovozován například za stavu prokázání, že obžalovaný jednal „pod zástěrkou prodeje“ delaborovaných raket, avšak ve skutečnosti směřoval cíleně k obchodu funkčních součástí, které byly neoprávněně označeny znehodnocovací značkou – ani nic takového ve věci prokázáno nebylo. Jak se podávalo z celních prohlášení, obžalovaný přes právnickou osobu Český znalecký institut s. r. o. chtěl realizovat vývoz předmětné znehodnocené munice do Spojených států amerických, tj. do členské země Severoatlantické aliance (NATO). Nepokusil se ani zastírat povahu věcí, pokud tyto předměty nazval aerodynamickými modely pro použití ve větrném tunelu, neboť mohl důvodně usuzovat na vojensky nefunkční charakter všech komponentů materiálu a tělo rakety (drak) bylo i znaleckým ústavem označováno za aerodynamický kryt. Nebyl žádný důvod, aby obžalovaný pojmově proklamoval jiný druh věcí.
101. Obžalovaný [REDAKCE] se tedy *důvodně spoléhal*, že 1) materiál, se kterým vývozně bez povolení a licence od Ministerstva průmyslu a obchodu ČR nakládal, byl z technického pohledu kompletně delaborován a znehodnocen tak, aby postrádal funkční charakter pro vojenské účely a mohl být

Shodu s prvopisem potvrzuje [REDAKCE].

brán jednotlivě toliko jako dekorativní a muzejní exponát, a 2) právní náhled Vojenského technického ústavu, s. p., že zkoumané věci nejsou vojenským materiálem, reflektovaný jednak v odborných vyjádřeních ze dne 14. 9. 2014 a ze dne 13. 10. 2017, která pouze nedopadala na řízenou střelu OSA, jednak v potvrzení č. 315M/15 o znehodnocení letového motoru S.2720.000 k raketovému kompletu S-75 Volchov, jež bylo vystaveno dne 8. 7. 2015 od VTÚVM [redacted] s dovětkem v písm. d), že „znehodnocený modifikovaný výrobek není vojenským materiálem dle zákona č. 38/1994 Sb.“, *odpovídá skutečnému právnímu stavu*. Obžalovaný ani neměl žádný důvod pochybovat, že delaborace a znehodnocení předmětů byly provedeny vždy *plně souladně* s technologickým postupem schváleným Českým úřadem pro zkoušení zbraní a střeliva. Ve věci bylo zřejmé, že obžalovaný se pokusil o vývoz předmětů do cizího státu za účelem muzeálním a dekoračním, popřípadě dle proklamace i jako aerodynamických modelů pro použití ve větrném tunelu, nikoli pro vojenské cíle. Jednak prodávané věci směřovaly do Spojených států amerických, u kterých s ohledem na systémy obrany a bezpečnosti nebylo možno předpokládat neprovedení řádné vstupní kontroly předaných zásilek, jednak obžalovaný doplnil originální díly raket o „makety“ a nalakování tak, že bylo jednoznačné, že *vnitřně sám zapovídal* jakoukoliv vojenskou využitelnost materiálu.

102. Doplnit znalecký posudek Univerzity obrany *by bylo nezbytné* za situace, pokud by pro věc samu bylo nutno pokračovat v jednoznačném důkazním stanovení, zda konkrétní určené části celků – letový motor a drak řízené střely S-75 Volchov a trysky řízených střel OSA a KUB – mají funkční vojenské využití, aby byly „vojenským materiálem“. Nejméně u trysek raket OSA a KUB nebylo možno bez odmontování – vyjmutí skutkově a právně konstatovat, že naplňují kritéria „vojenského materiálu“. Bylo-li však takto *obtížné* i pro znalecký ústav vymezit, zda a které části zkoumané munice mohou být *neporušené* a současně mít *reálné vojenské využití*, kdy byla shledána jako možná jen improvizovaná forma použitelnosti pro neřízené rakety země-země, tedy *ani dílem pro původní* funkční určení raketových střel a motoru v podobě řízených střel země-vzduch, jakož i se zřetelem k ostatním okolnostem případu co do *společání se* obžalovaného na *odborný názor* Vojenského technického ústavu, s. p., o nevojenské povaze předmětů, nebylo s ohledem na tyto skutečnosti prokázáno *úmyslné zavinění* obžalovaného v době činu. Subjektivní stránka činu – úmysl ke spáchání skutků – byla dokazováním významně zeslabena, pokud až na letový motor k raketě Volchov (ke kterému je nedostatek úmyslného zavinění interpretován již v bodech 51. a 52. rozsudku) byla znaleckým ústavem jako materiál vojenské funkce a možného vojenského použití označena jen výšeč součástí raketových celků – pouze 2x tryska řízené střely a 1x drak střely s nádržemi a potrubím, bez dalšího obsahu.
103. Důkazní návrhy obhajoby na *doplňk znaleckého posudku* Univerzity obrany, *výpověď znalce* doc. Ing. Aloise Skoupého k doplnění znaleckého posudku, *superrevizní znalecký posudek* v seznamu zapsaného znaleckého ústavu, nebo výsledky odpovědných pracovníků Ministerstva zahraničních věcí a Českého úřadu pro zkoušení zbraní a střeliva jako svědků, tak byly shledány jako *nadbytečné*. Zadáání dalšího dokazování nebylo nutné, když by pouze protrahovalo trestní řízení, které by i za konečné deklarace částí celků jako „vojenského materiálu“ podle § 5 zákona č. 38/1994 Sb. ve spojení s § 265 tr. zákoníku vedlo ke stejnému výsledku – zproštění obžaloby, neboť imanentní znak trestného činu ve formě úmyslného zavinění nebyl prokázán. K otázce úmyslu pak nebyly dostupné žádné jiné podstatné důkazy, které by zavinění obžalovaného mohly prokázat.
104. I kdyby přesto bylo možno konstatovat prokázání jak normativního znaku „vojenský materiál“, tak úmyslného zavinění obžalovaného, bylo by za takto *výrazně změnéné* důkazní situace proporcionální aplikovat zásadu subsidiarity trestní represe ve smyslu § 12 odst. 2 tr. zákoníku.
105. Trestní odpovědnost pachatele a trestněprávní důsledky s ní spojené lze podle § 12 odst. 2 tr. zákoníku uplatňovat jen v případech společensky škodlivých, ve kterých nepostačuje uplatnit odpovědnost podle jiného právního předpisu. Jednání obžalovaného by tu nedosahovalo úrovně

trestní odpovědnosti, která nastupuje jako nástroj *ultima ratio*, kdy prostředky postihu dle jiných právních předpisů nedostačují (viz např. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 25. 8. 2016, sp. zn. 6 Tdo 1005/2016). Podle § 13 odst. 1 tr. zákoníku je trestným činem takový protiprávní čin, který trestní zákon označuje za trestný a který vykazuje znaky uvedené v tomto zákoně. Z dikce tohoto ustanovení plyne, že *zásadně* každý protiprávní čin, který naplňuje všechny znaky uvedené v trestním zákoníku, je trestným činem. Společenská škodlivost není zákonným znakem trestného činu, neboť má význam jen jako jedno z hledisek pro uplatňování zásady subsidiarity trestní represe podle § 12 odst. 2 tr. zákoníku. Nejvyšší soud v rozhodovací praxi nevyločil, aby protiprávní jednání, která lze postihovat trestními i mimotrestními prostředky práva, byla postihnuta jen mimotrestními právními nástroji. V usnesení ze dne 30. 11. 2011, sp. zn. 5 Tdo 1437/2011, k tomuto posouzení stanovil Nejvyšší soud vodítka, podle kterých platí, že kdyby některý čin formálně odpovídající znakům skutkové podstaty trestného činu neměl být postihnut prostředky trestního práva, muselo by dojít *ke natolik výjimečným okolnostem*, pro které by nebylo přiměřené použití trestního práva. O takový případ by se v předmětné trestní věci jednalo, jak ani dovolací soud ve zrušujícím rozhodnutí sp. zn. 5 Tdo 1147/2020 neodmítal.

106. Nutno je poukázat i na náleží Ústavního soudu ze dne 20. 2. 2014, sp. zn. III. ÚS 934/13, podle kterého *zásada subsidiarity trestní represe* nalézá důvod k aplikaci v rámci projednávání jednotlivých trestních věcí, kdy je chápána jako korektiv, který brání kvalifikaci konkrétního protiprávního jednání jako trestného činu. Tato aplikační zásada se uplatní především v případech trestněprávní kvalifikace jednání, které má soukromoprávní či přestupkový základ, pokud je možno dostatečně efektivně danou situaci řešit pomocí právních norem jiných odvětví než trestního práva, nebo pokud posuzovaný skutek vzhledem ke všem okolnostem případu nedosahuje ani dolní hranice společenské škodlivosti, aby ho bylo možno považovat za trestný čin (ad stanovisko Nejvyššího soudu ze dne 30. 1. 2013, sp. zn. Tpjn 301/2012, publikované ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek pod č. 301/2012). Společenská škodlivost se neposuzuje *v obecné poloze*, vždy je třeba ji zvažovat *v konkrétním případě* u každého trestného činu, kdy je nutné společenskou škodlivost zhodnotit s ohledem na intenzitu naplnění postulátů vymezených v § 39 odst. 2 tr. zákoníku, a to ve vztahu ke všem znakům skutkové podstaty trestného činu a dalším okolnostem případu. Povaha a závažnost trestného činu jsou podle § 39 odst. 2 tr. zákoníku určovány zejména významem chráněného zájmu, který byl činem dotčen, způsobem provedení a následky činu, *okolnostmi*, za kterých byl čin spáchán, *osobou pachatele, mírou zavinění a pobnutkou, záměrem nebo cílem*.
107. Provedené důkazy soud hodnotil jednotlivě i ve vzájemné souvislosti, jak má na mysli § 2 odst. 6 tr. řádu, a dospěl k závěru, že vina obžalovaného pro jednání popsána ve výroku tohoto rozsudku nebyla spolehlivě prokázána. Na důvodné podezření ze spáchání trestných jednání dle obžaloby ze strany obžalovaného [REDAKCE] bylo možno orgány činnými v trestním řízení usuzovat. Důkazy v trestní věci však komplexně nebyly dostatečné k uznání obžalovaného vinným skutky dle obžaloby bez důvodných pochybností. Platí, že jakkoliv vysoký stupeň podezření sám o sobě není způsobilý k vytvoření základu pro odsuzující výrok (viz např. náleží Ústavního soudu ČR ze dne 13. 5. 1998, sp. zn. IV. ÚS 36/98). Po dokazování u hlavního líčení neutvářely důkazy ucelený, nenarušený a silný řetězec k vině obžalovaného.
108. Žádný skutek nebyl prokázán ani v tom rozsahu, aby se po změně popisu se zachováním totožnosti skutku mohlo jednat o jiný trestný čin nebo přestupek. K postoupení věci k přestupkovému projednání správnímu orgánu nebyl dán ani zákonný podklad, když za nelegální vývoz vojenského materiálu – přestupek lze sankcionovat jen právnickou osobu dle § 25 odst. 1, 8 zákona č. 38/1994 Sb., o zahraničním obchodu s vojenským materiálem, ani rozumný důvod po uplynutí takřka 5 let trestního stíhání – bráno od sdělení obvinění.
109. Obžalovaný [REDAKCE] dle důkazního stavu jednal v *negativním skutkovém omylu* dle § 18 odst. 1 tr. zákoníku tak, že v době spáchání činu po subjektivní stránce neznal ani nepředpokládal jako možné skutkové okolnosti, které jsou znakem trestného činu, tedy že se pokouší přes jím řízenou

Shodu s prvopisem potvrzuje [REDAKCE].

obchodní společnost vyvézt do Spojených států amerických dílem vojenský materiál. Varianta pozitivního skutkového omylu dle § 18 odst. 2, odst. 3 tr. zákoníku, tj. že by se obžalovaný mylně domníval, že znaky trestného činu jsou naplněny, nenalezla adekvátní důkazní rozměr.

110. O otázce viny obžalovaného setrvaly po dokazování u hlavního líčení před soudem důvodné pochybnosti, které nebyly dokazováním odstraněny, popřípadě část skutků byla přímo vyvrácena, a jiné důkazy k trestní věci buď nebyly dány, nebo by již nemohly zásadní pochybnosti o vině obžalovaného trestným činem, resp. skutky dle obžaloby vyloučit. Ve věci *nebylo transparentně prokázáno*, že by předměty vývozu byly *vojenským materiálem* podle § 5 zákona č. 38/1994 Sb. v kontextu s § 265 tr. zákoníku, se zřetelem k technickému stavu, morálnímu zastarání, funkčnosti, účelu a vojenské využitelnosti. Bylo-li by doplněno primárně znalecké dokazování tak, že by letový motor řízené střely S-75 Volchov, drak střely S-75 Volchov, tryska řízené střely OSA a tryska řízené střely 2K12 KUB, které byly delaborovány a znehodnoceny, zůstaly po skutkové a právní stránce vojenským materiálem, pak by nadále platil, shora popsáný, *deficit průkaznosti úmyslného zavinění* obžalovaného i ve formě nepřímého úmyslu dle § 15 odst. 1 písm. b) tr. zákoníku.
111. I kdyby mj. v případě rakety OSA, na které se nenacházelo znehodnocovací značení a na kterou přímo nedopadalo odborné vyjádření Vojenského technického ústavu, s. p., o nevojenské povaze materiálu, byť průkaz o znehodnocení vydán byl, bylo možno po dalším doplnění dokazování usuzovat u trysky řízené střely na právní existenci „vojenského materiálu“ a současně nepřímý úmysl obžalovaného, pak by zde byl prizmatem odstupe času od spáchání činu a okleštění skutku jen na tuto součást originální rakety – trysku jednoznačný podklad k aplikaci zásady *subsidiarity trestní represe* ve smyslu § 12 odst. 2 tr. zákoníku, která byla vyložena v předchozí části odůvodnění tohoto rozsudku.
112. Soud proto podle § 226 písm. b) tr. řádu zprostil obžalovaného [redacted] obžaloby, neboť v žalobním návrhu označené skutky nejsou trestným činem pro neprokazatelnost povahy „vojenského materiálu“, nebo úmyslného zavinění obžalovaného (viz rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 13. 7. 1988, sp. zn. 11 Tz 26/88, publikované ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek Nejvyššího soudu pod č. 37/1989), nebo pro nedostatek společenské škodlivosti činu v intencích zásady subsidiarity trestní represe.
113. Rozhodování o návrhu státního zástupce na uložení ochranného opatření *zabrání věci* podle § 101 odst. 1 písm. c) tr. zákoníku obžalovanému či zúčastněné osobě Českému znaleckému institutu s. r. o. bylo vyhrazeno veřejnému zasedání za použití § 230 odst. 2 tr. řádu.
114. Ve věci by pro účely rozhodnutí o zabrání věci muselo být provedeno *další dokazování* předně k otázce *vlastnického práva*, když z účetního pohledu nebylo zřetelně prokázáno, zda majitelem předmětů byla právnická osoba Český znalecký institut s. r. o, nebo obžalovaný jako fyzická osoba. Obžalovaný se v doplňující výpovědi před soudem dne 22. 3. 2023 nevyslovil s jistotou – „domníval se“, že veškeré zadržené věci jsou majetkem obchodní společnosti Český znalecký institut s. r. o. Dokazování by bylo třeba doplnit i k vojenské povaze a využitelnosti materiálu, kdy by bylo k tomuto účelu nutno provést další ohledání věci s cílem konečného vyřešení otázky funkčnosti nejméně u trysek řízených střel OSA a KUB tak, aby bylo možno hodnotit, zda a nakolik tyto věci ohrožují bezpečnost lidí nebo majetku, popřípadě společnosti, anebo hrozí-li nebezpečí, že budou sloužit ke spáchání zločinu dle § 101 odst. 1 písm. c) tr. zákoníku. V neposlední řadě bude nezbytné posoudit proporcionalitu zásahu do vlastnického práva, bylo-li by ochranné opatření zabrání dotčených věcí dle návrhu státního zástupce obžalovanému nebo zúčastněné osobě uloženo. Jevilo se mimoto účelné vyčkat i výsledku samotného trestního stíhání obžalovaného.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku je řádným opravným prostředkem odvolání, které je možno podat do 8 dnů od doručení opisu rozsudku, a to u Krajského soudu v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích. O případném odvolání bude rozhodovat Vrchní soud v Praze. Právo podat odvolání nemá osoba, která se tohoto práva výslovně platně vzdala. Včas podané odvolání má odkladný účinek.

Odvolání může podat

- a) státní zástupce pro nesprávnost kteréhokoli výroku,
- b) obžalovaný pro nesprávnost výroku, který se ho přímo dotýká, nejde-li o výrok o vině v rozsahu, v jakém soud přijal jeho prohlášení viny,
- c) zúčastněná osoba pro nesprávnost výroku o zabránění věci nebo zabránění části majetku a
- d) poškozený, který uplatnil nárok na náhradu škody nebo nemajetkové újmy nebo na vydání bezdůvodného obohacení, pro nesprávnost výroku o náhradě škody nebo nemajetkové újmy v penězích nebo o vydání bezdůvodného obohacení.

Osoba oprávněná podat odvolání proti rozsudku pro nesprávnost některého jeho výroku může jej napadat také proto, že takový výrok učiněn nebyl, jakož i pro porušení ustanovení o řízení předcházejícím rozsudku, jestliže toto porušení mohlo způsobit, že výrok je nesprávný nebo že chybí.

Odvolání musí být odůvodněno tak, aby bylo patrné, v kterých výrocích je rozsudek napadán a jaké vady jsou vytýkány rozsudku nebo řízení, které rozsudku předcházelo.

Státní zástupce je povinen v odvolání uvést, zda je podává, byť i zčásti, ve prospěch nebo v neprospěch obžalovaného.

Pardubice 27. března 2023

JUDr. Jana Bodečková, Ph.D., v. r.
předsedkyně senátu